



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Data

Medlemsblad for DIS-Danmark

årgang 23 nr. 1 - 2009



Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.dis-danmark.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer meddeles til:

Kasserer Werner Wittekind
Rudersdalsvej 114, 2.tv.
2840 Holte
Tlf. 45 41 43 15
kasserer@dis-danmark.dk

Redaktionen:

Erik Kann, ansvarshavende redaktør
Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum
Tlf: 45 85 18 02 (efter kl. 18)
redaktion@dis-danmark.dk

Kathrine Tobiasen, best.mdl.

Layout, sats og tryk:

Grafisk Data Center A/S, tlf. 66 12 10 30
Trykoplæg: 6.300 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler. Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. maj 2009	Juni 2009
1. august 2009	September 2009
1. november 2009	December 2009
1. februar 2010	Marts 2010

Udkommer:

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Medlemskontingent 2008: 200 kr.
Girokonto: 501-2058



ISSN 0903-6172

Indhold nr. 1 - marts 2009

- 3 Fra håndgjorte sedler til Internettet - om digitaliseringen af Nygårds sedler
- 7 Nyt fra DIS-Træf
- 8 Samarbejde
- 9 Endnu flere brudepar
- 10 I anledning af en hjemmeside
- 13 DIS-Danmarks generalforsamling 2009
- 14 Arbejdermuseet
- 14 Bestyrelsens beretning for 2008, en Tour de Force ind i bestyrelsens arbejde
- 16 DIS-Danmark - Resultatopgørelse 1.1 - 31.12.2008 og budgetter
- 17 Kommentar og noter til de fremlagte budgettal.
- 19 Vedtægtsændringer
- 21 Vedtægtsændringer - lokalforeninger
- 23 Sy din egen slægtsbog
- 27 At kalde sig slægtsforsker
- 28 Til glæde for hvem slægtsforsker vi?
- 30 25 års jubilæum
- 30 Kalender
- 31 DIS-Danmarks bestyrelse

Links i artiklerne

De links der står i artiklerne i dette nummer – er også lagt på www.dis-danmark.dk – find dem under menupunktet „Links“.



Forsidefoto:

Alle fotos på forsiden, side 13 og side 14 er gengivelser fra de pressefotos, der stilles til rådighed på Arbejdermuseets hjemmeside www.arbejdermuseet.dk DIS-DK vil gerne takke for tilladelsen til at gengive de fine fotos.

Fra håndgjorte sedler til Internettet - om digitaliseringen af Nygårds sedler

<http://nygaards-sedler.dk>

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 86 44 56 89

tobiasen@dis-danmark.dk



”Med Nygårds sedler har det hidtil været ligesom med Storm P. og vejret: Alle taler om det, men ingen gør noget ved det.” Ordene er Arne Feldborgs, og han taler som medlem af projektgruppen, der nu har besluttet at gøre noget ved det. Hvordan dét foregår, vil jeg gerne finde ud af og fortælle Slægt & Datas læsere om. Derfor har jeg i Herning mødt fire, der arbejder med på projektet: Leif Sepstrup, fotograf, Anders Strøm, fotograf, Arne Feldborg, webmaster, og Doris Thing, indtaster.

Der skal nok være nyere slægtsforskere, der endnu ikke har fået nys om sedlerne, men for rigtigt mange har de længe været omgærdet af en næsten mytisk aura. For forskere udi jyske slægter gemmer der sig på Rigsarkivet en fantastisk skattekasse, en samling af rundt regnet en halv million håndskrevne sedler med personalieoplysninger om jyder så langt tilbage i tiden, som kilderne rækker. Der er bare den hage ved det, at man må møde op på Rigsarkivet og selv bladere i de 205

kartotekskasser for at finde frem til herlighederne.

Samleren Nygård

Hvem var denne sagnomspundne samler? Sigvard Nygård blev født i Neksø i 1869 og læste historie, dansk og latin ved Københavns Universitet. Efter aflagt eksamen blev han ansat som arkivar ved Landsarkivet i Viborg, hvor han formentlig straks begyndte på sin praksis med at nedfælde sine fund på sedler. I 1913 blev arbejdspladsen forlagt til Rigsarkivet, efter egen opfattelse blev han tvangsforflyttet, og den historie fortælles i flere versioner. Måske var der noget med en forbigåelse ved et tronskifte på arkivet? Faktum er, at han tog sine sedler med sig til København, hvor bestanden støt og roligt voksede. I 1939 gik han på pension, efter en ”livsgerning som en usædvanlig arbejdsom, nøjagtig og metodisk sikker arkivmand” (Dansk Biografisk Leksikon), og han fortsatte med at samle og skrive i sit lange otium - han døde først i



2 kasser sedler er parat til at blive fotograferet.

1964. Fra kirkebøger, skifte- og borgerskabsprotokoller og mange andre kilder har han samlet sine mange oplysninger, der ikke bare drejer sig om personalia; han har også efterladt sig 15 kasser med gårdhistorie og andre med præste- og adelshistorie, alt sammen jysk. De sidste står ikke fremme på Rigsarkivet. Ud over arbejdet med sedlerne har Nygård udgivet tre bind af Kronens Skøder (1689-1765) og bidraget til bl.a. Trap Danmark.



Herning-holdet. Fra venstre Arne Feldborg, Doris Thing, Anders Strøm og Leif Sepstrup.

Møde med landsarkivaren

Landsarkivet i Viborg har haft kopi af dele af sedlerne, men ellers har det ligget fast, at den mest omfattende samling af kildehenvisninger til jysk historie har funket på sin plads på hylderne i Rigsarkivet. Indtil august 2007, hvor Merete Nielsen og Hanne B. Stegemüller fik en strålende ide: Hvorfor ikke digitalisere det hele og lægge det ud på nettet?

Merete og Hanne kontaktede først Leif Sepstrup (Dansk Kirkegårds Indeks) og Arne Feldborg (Hammerumherred hjemmesiden) for at høre, om de var med på ideen? Hvilket de var! Næste skridt var, at Hanne gik til landsarkivar Christian Jansen i Viborg

og forelagde ham ideen. Han var også med og bragte ideen videre op. En måned senere blev Merete og Hanne inviteret til møde med Christian Jansen og publikumschef Inge Bundsgaard, der gav grønt lys for projektet. Det blev aftalt, at kasserne med sedler i mindre portioner skulle leveres til Herning Bibliotek, der i forvejen er godkendt til hjemlån fra Statens Arkiver. Her ville de blive affotograferet og derefter returneret til København. I første omgang ville billedfilerne blive lagt på en privat server på egnen, men når projektet var afsluttet, skulle de overlades til Statens Arkiver.

Navneregister

Fra starten har Mona Fabricius også været med i projektgruppen. Hun blev kontaktet, fordi hun havde lavet pionerarbejde på feltet, idet hun havde opnået noget så sjældent som at få tilladelse til at fotografere en del af sedlerne. Hun stillede sit materiale til rådighed, og dette blev den grundide, man byggede videre på. Ud fra Monas sedler lavede Feldborg en demo-version af den kommende hjemmeside, som skulle være omdrejningspunktet i hele projektet. Alt er nemlig baseret på at foregå online.

Oprindeligt var tanken at afskrive sedlerne fuldstændigt. For at kunne gøre dette skulle sedlerne fotograferes, så indtasterne kunne klare afskriften hjemme ved computeren. Dette blev dog ændret til, at man nøjedes med at lave et navneregister. Resten må læserne selv tolke sig frem til. På den måde bliver arbejdet overskueligt for indtasterne, og - ikke mindst - man overlader til forskerne selv at være med til at finde godbidderne.

Fotografering i Herning

Den 6. oktober 2008 kom de første kasser med sedler til Herning, og projektet kunne for alvor skydes i gang. En portion består af 10.000 sedler, som gruppen af fotografer nu skal for-evige. Det er Leif Sepstrup, der styrer dette led i processen, og til hjælp har han tre andre med erfaring fra fotografering af arkiv-dokumenter, især

som bidragydere til Hammerum-herred-siden. I skrivende stund er gruppen i færd med at blive udvidet med en fotograf i København.

Fotograferingen foregår i et bestemt lokale på biblioteket. Til formålet har man eksperimenteret sig frem til et stativ, som sedlerne stilles i, når de fotograferes. Af hensyn til den senere beskæring er baggrunden sort, og det samme gælder bundfladen. Skridsikre måtter, som man først brugte, gav et forkert lys på sedlerne og er nu erstattet af en sort filtplade, der placeres mellem to sortmalede stokke, der skal sikre af sedlerne holdes forsvarligt på plads. Foran stativet er kameraet placeret, også på stativ. Fotografernes job er nu at anbringe sedlerne, en efter en, i stativet og skyde løs. En erfaren fotograf kan på en typisk arbejdsdag, ca. 5 timer, få 2.000 sedler i kassen. Leif er pt. topscoreren med 27.000 billeder.

Når en ny portion sedler ankommer, sørger fotograferne for at lægge en arbejdsplan, så de med skyldigt hensyn til hinandens private gøremål, får gennemført fotograferingen effektivt. Rigsarkivet skal ikke undvære kasserne længere end højst nødvendigt, og der køres hårdt på i Herning!

Billedbehandling

Sideløbende med fotograferingen føres en logseddel. Her noteres fotogra-



Leif Sepstrup med et par af sedlerne.

fens navn, kassens nr. og hvilke bogstaver, den indeholder. Endelig også navnet på den første og den sidste seddel. På logsedlen skal bemærkes, hvis der er særlige problemer med en seddel: Der kan være tale om, at der er tekst på bagsiden af sedlen, eller det kan forekomme, at Nygård har skrevet "Vend" på sedlen, uden at han har anført noget på den anden side. Selvfølgelig om arkivaren var pertentligt som få, skal han i enkelte tilfælde alligevel holdes i ørerne.

Når kameraets memorykort er fyldt, overføres billederne til en computer og herfra videre til en "pind" - en usb-nøgle. Via den ender filerne på

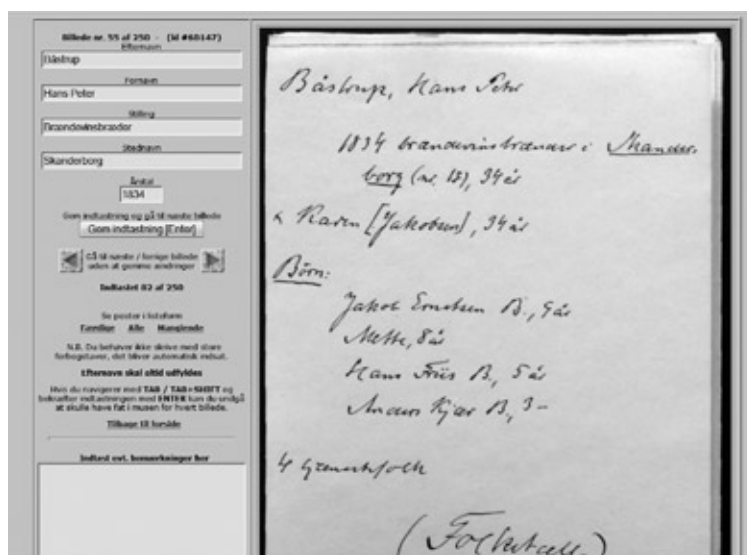


Anders Strøm er her i aktion bag kameraet.

webmaster Arne Feldborgs computer, hvor billedbehandlingen venter. Til formålet har Arne udviklet et (med hans eget ord) primitivt system, i samarbejde med Jens V. Olsen. Billedet opløses i pixels, og ved hjælp af kontrasten i billedet finder programmet frem til kanten af sedlen. Først fra siderne og derefter fra oven og ned. Ud fra koordinatsystemet skæres billedet til, så det kun er selve sedlen, der vises. På de første billeder, der er taget, vil man se en del af baggrunden; ved de første 20.000 billeder blev der eksperimenteret med fremgangsmåden, og først derefter var man fremme ved en opstilling, der fungerede perfekt. Det "primitiv" system klarer hele billedbehandlingen maskinelt. Der skal ikke megen fantasi til for at få øje på fordelene ved dette, det drejer sig immervæk om op mod 600.000 billeder! En kasse sedler kan ordnes på ca. en time.

Videre til indtasterne

Når billederne er behandlet tages en backup af de oprindelige filer. Det er den, Statens Arkiver senere får overladt. Derefter skaleres billederne ned til en størrelse på ca. 600 pixels i bredden. Disse gemmes som JPG-filer til brug på nettet, og der bliver taget endnu en backup. Alle filerne får et entydigt nummer, hvori kassens og det en-



I dette skærm-billede indtastes oplysningerne fra sedlen.

kelte billedes nummer indgår. Ikke to sedler har det samme nummer. Nu lægges billederne op på serveren, og så er det indtasterens tur til at tage over.

Dette område sorterer under Hanne B. Stegemüller. Det er hende, der har lavet vejledningen til indtasterne, og det er hende, der guider nye medarbejdere gennem begyndervanskelighederne. De bliver fulgt omhyggeligt på vej og kan kommunikere direkte med Hanne, hvis der opstår tvivl om et eller andet.

Indtasterne kan sidde hjemme hos sig selv og gøre arbejdet, derfor er der ikke noget problem i, at de er spredt ud over det ganske land. Den fjerneste

sidder for øjeblikket i Rødby. De første blev headhuntet til projektet blandt bidragsyderne til Hammerum-herred-hjemmesiden, men i dag er der åbnet for andre. Antallet er nu oppe på 20, og der er flere interesserede på venteliste. Hvis man har lyst til at forsøge sig, kan man starte med at lege i hjemmesidens Sandkasse.

Online indtastning

Som indtaster får man tildelt en pulje sedler. Nye starter med 25 sedler, mere rutinerede kan gå helt op til 250 sedler. Når indtastningen skal foretages, logger man sig på hjemmesiden, hvor sedlerne toner frem ved siden af formularen, som udfyldes med følgende oplysninger: Efternavn, fornavn, stilling og stednavn samt et årstal. Der kan være nævnt flere personer på en seddel, men det er kun "hovedpersonen", der indføres i formularen. Ligeledes kan der være omtalt flere stednavne og årstal på sedlen; her må indtasteren skønne sig frem til det vigtigste.

Nogle sedler bringer ganske kortfattede oplysninger, andre har en hel biografi - alt dette rører indtasteren ikke. Det må læseren (eller slutbrugeren, som det hedder) selv tyde. Alt serveres ikke på en sølvtallerken her, brugeren skal ikke snydes for selv at gøre frydefulde opdagelser.

Doris Thing, der er blandt de mest rutinerede indtastere, fortæller, at hun gerne bestiller en pulje på 100 sedler,



Arne Feldborg er webmaster på projektet

som hun kan klare på en halv times tid. "Man bliver efterhånden godt kendt med håndskriften og Nygårds særlige måde at anvende f.eks. forkortelser på, og så glider det hele lettere. Man indtaster fuldstændig kildetro, som Nygård selv skrev på sedlen. Når jeg er færdig med puljen, gennemgår jeg sedlerne igen engang, en for en, og bagefter får det hele endnu et gennemsyn, denne gang i listen, så jeg hurtigt kan se, om oplysningerne er placeret i de rigtige felter. Efter denne dobbelttjekning ryger sedlerne ud på hjemmesiden."

Problemsedler

Der er indbygget sikkerhedsventiler i systemet. Hvis indtasteren er i tvivl, kan hun skrive en kommentar i bemærkningsfeltet. Eller hun kan nøjes med et ? i stillingsfeltet, hvis hun ikke kan tyde denne oplysning, der erfaringsmæssigt er den, der volder flest problemer. Bemærkningerne og spørgsmålstejnene bliver senere opfanget af Arne og Hanne, der så hjælper med at løse problemet. Det hender, at heller ikke eksperterne har et svar og må lade spørgsmålet stå. Forresten kunne også Nygård selv finde på at sætte et ?...

Hele maskineriet fungerer velsmurt og hurtigt. 24 timer efter at en seddel er klipset af kameraet, kan den i princippet være klar til at søges op på nettet.

Doris forklarer, at der godt kan være en smule konkurrence indtasterne imellem: "Vi kan jo følge på hitlisten, hvor meget vi har bidraget med. Indtasterne kan sætte sig selv mål, men vi må også passe på ikke at stressede de stakkels fotografer!" I julen manglede fotograferne sedler, da RA ikke ekspederede udlån i højtiden. I denne periode var indtasterne helt oppe at puste fotograferne i nakken.

Sedler af konvolutter

Nogle sedler udgør et særligt problem, idet der er skrevet på bagsiden. Her skal bagsiden naturligvis medtages, og det skal noteres, at det er en sådan. Den får sin egen seddel i systemet,

men i efternavnefeltet skrives: Bagside.

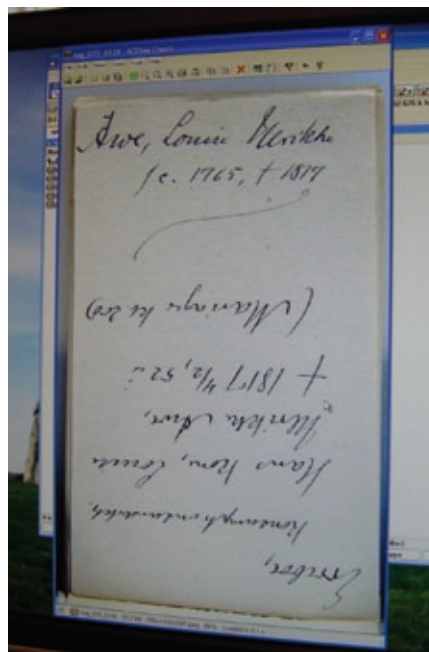
Hvis en seddel er så uskarp eller utydelig, at den ikke kan læses, bemærkes det, og sedlen bliver efterkontrolleret.

Skyldes uskarpheden fotograferingen, bliver billedet taget om, ofte i København, hvor sedlen som regel allerede er tilbage igen, når fejlskuddet bliver opdaget. Det er det, man skal bruge den nye fotograf i hovedstaden til.

Selve sedlerne er interessante i sig selv. Nygård har brugt alt forhåndenværende materiale til formålet. Han har udnyttet konvolutter og dokumenter, og han har klippet hele bøger i småstumper, så nogle af sedlerne er prydet med både bogtryk og illustrationer. Nogle er af ganske tyndt papir, hvor blækket fra den oprindelige skrivelse tydeligt trækker igennem og kan gøre sedlen ganske svær at læse. Man får det indtryk, at den gode Nygård næppe har anskaffet sig et eneste skrivehæfte eller en blok til sit kæmpeprojekt.

En gris og et fæ

Alfabetiseringen, som han har brugt, er lidt speciel. Forskellige stavemåder af et navn sættes sammen, Blok og



En seddel, der skal vendes en omgang for at få det hele med.

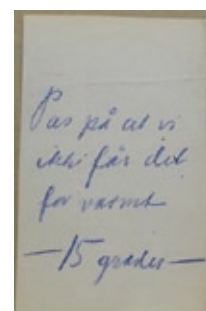
Bloch står således side om side i kasserne. Hvis der var plads til det, kunne Nygård godt finde på at skrive en oplysning øverst på en seddel og så vende den rundt og forsyne den nederste del af sedlen med nye data, som slet ikke behøvede at have nogen sammenhæng med overdelen.

På sedlerne kan man opleve, at Nygård træder en smule ud af sin rolle som saglig arkivar. Han kan finde på at tilføje meget personlige vurderinger. En præst får prædikatet: *En gris og et fæ*. Om en anden hedder det: *Denne nidkære mand førte kirkebogen som hovedet stod på ham og glæmte at indføre ni af sine egne børn*. Og en tredje: *Gad ikke selv føre kb*. Nygård har tilsyneladende haft et skarpt øje for især præstelige svagheder!

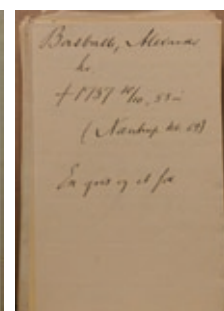
Søgning

På hjemmesiden kan man søge både via søgefeltet og ved at gå ind alfabetisk. Når man har fundet et interessant navn, klikker man på det og får vist den originale seddel ved siden af en liste over de tilgrænsende navne, så man hurtigt kan klikke sig videre til evt. andre sedler på samme person eller slægtninge til vedkommende. Der er mulighed for at søge på stednavne - en stor fordel for alle med en hoben Jensen'er og Nielsdøtre blandt anerne.

Som den omhyggelige arkivar, han



Et eksempel på hvad Nygård kunne finde på at skrive på bagsiden. 15 grader har åbenbart været en passende arbejdstemperatur!



Hr. Alexander Basballe har ingen høj stjerne hos Nygård.

var, har Nygård forsynet sine sedler med nøjagtige henvisninger til sine kilder, f.eks. dokumenter fra Rente-kammeret og Jyske Registre. Nemt og bekvemt for slægtsforskeren.

Økonomien

Hvordan med økonomien i et stort projekt som digitaliseringen af Nygårds sedler?

“Jamen, der er slet ikke nogen økonomi!” siger Leif og Arne samstemmende. Alt er baseret på frivilligt arbejde, bortset fra forsendelsen af seddelkasserne, som Rigsarkivet bekoster. Lokalet, hvor fotograferingen foregår, stilles til rådighed af biblioteket, der også opbevarer de dyrebare sedler i en brandboks. Hele materialet ligger på en “ganske almindelig” server, godt nok med fire rimeligt store harddiske, hjemme hos Arne. Brugsfilerne, dem der skal ud til folket, huses på en filserver, også hos Arne. Det behøver absolut ikke at være højteknologisk, pointerer webmaster.

Leif forklarer, at organiseringen fungerer hurtigt og effektivt med en

flad struktur. Hver har sit ansvarsområde, og det er nemt at træffe beslutninger, hvis der skal rettes op på et eller andet. Alle arbejder med: Leif står for fotograferingen og pr-arbejdet, Arne er webmaster, Hanne tager sig af vejledningen af indtastere, og Merete har kontakten til Rigsarkivet, når der er noget, der skal afklares på den front. Fra Statens Arkiver er der lutter velvilje; man blander sig ikke i projektet, ud over at støtte. Der er tale om et forbilledligt samarbejde mellem en gruppe privatpersoner, Statens Arkiver og Herning Bibliotek. Og resultatet har bud til rigtig mange forskere. De fleste med jyske aner - og hvem har ikke det!! - vil kunne finde forfædre på sedlerne; specielt ved folk, som flytter meget omkring, som møllere, er oplysningerne i Nygårds sedler en gave.

700 besøgende

Projektet har været en succes fra første dag. Den 18. december 2008 blev hjemmesiden åbnet. På dette tidspunkt var der 30.000 søgbare poster.

Nyheden kom ud via Historie-online, og allerede første dag var der 700 besøgende på siden, fortæller Feldborg. “Nu ligger vi på et dagligt gennemsnit på 2-300 personer, der besøger siden. Antallet af “hits” ligger på 4-5.000 pr. dag. I alt er der registreret besøg fra mere end 1.500 forskellige ip-adresser. Det er da bare flot”!

Er der mon en tidsplan?

Leif siger: “Det er vi lidt forsigtige med at udtale os om, men med det skub, vi har på nu, vil vi kunne være færdige i marts 2010.”

Den 19. januar rundede man de første 50.000 indtastede sedler. En halv snes dage senere står barometret på 63.000, og tallet stiger for hver dag. Der er allerede nu utroligt meget at komme efter, så hvis du ikke allerede har været der, er der kun et at sige: Skynd dig at klikke ind på adressen nygaards-sedler.dk og gå på opdagelse.

En stor tak til de initiativrige folk, der har givet os allesammen så let adgang til alle disse herlige oplysninger!

Nyt fra DIS-Træf Medlemmernes database



Ruben Højmark

E-mail: hojmark@dis-danmark.dk

DIS-Træf koordinator

Den første magiske grænse på 2 millioner poster er passeret. Der er nu 2.02 millioner poster i DIS-Træf. Næste mål er 3 millioner.

Statistikken viser stadig, at perioden 1850-99 indeholder de fleste personer, mens 1800-1849 udgør den næststørste gruppe.

Der er kommet bidrag fra følgende programmer:

Brothers Keeper, Family Tree Maker, Legacy, Ancestral Quest, WINFAM, Min Slækt, DISGEN, Anetavlen, Personal Ancestral File, Cumberland Family Tree, Reunion.

Tallene er endnu små, men med for-

behold kan de godt bruges som et fingerpeg i retning af, hvor udbredte de enkelte programmer er blandt medlemmerne.

Her følger listen, som bygger på 250 filer, der fordeler sig således:

Brothers Keeper	86
Family Tree Maker	55
Legacy	37
Ancestral Quest	33
WINFAM	17
Min Slækt	7
DISGEN	5
Anetavle	4

Personal Ancestral File	3
Cumberland Family Tree	2
Reunion	1

Husk at jo større databasen er, jo større er chancen for gevinst. I takt med, at antallet af bidragydere stiger, vokser også muligheden for at finde sammen med andre, der forsker i samme slægter som en selv.

Læs mere om databasen, og hvordan du indsender dit bidrag, på hjemmesiden:

www.dis-danmark.dk/distref/distref.asp



Samarbejde

Ingrid Bonde Nielsen
Bredager 71
2670 Greve
bonde@eriksminde.dk



Programplanlægning i en mindre forening

Når man i en mindre slægtsforskerforening planlægger årets program, kan man have problemer med at få iværksat de ekstraordinære aktiviteter, man gerne vil kunne tilbyde sine medlemmer. Problemerne kan være af økonomisk art, da man ikke har så mange medlemspenge at arbejde med, samt kræfterne til at løfte opgaverne. I vores lille slægtsforskerforening her i Greve, "Sydkystens Slægtsforskerforening i Gersagerparken", har vi i årenes løb fået løst nogle opgaver ved at gå i samarbejde med andre foreninger i området.

Henvendelse fra DIS-Danmark

For snart 1 år siden fik vi en henvendelse fra DIS-Danmark om et evt. samarbejde vore 2 foreninger imellem. Umiddelbart lød det som et samarbejde, der kunne være til gavn både for vore egne medlemmer og DIS-medlemmer i området.

Samarbejdstilbud

Et møde mellem vores bestyrelse og Werner Wittekind, som repræsentant for DIS, blev afholdt i januar 08, hvor vi fik skitseret, hvad aftalen skulle lyde på. Vores forening skulle stå for det praktiske arbejde, dvs. aftaler med

foredragsholdere, lokalefaciliteter, forplejning og annoncering ved 2 arrangementer i efteråret 08, samt 2 arrangementer i foråret 09. Arrangementernes indhold kunne vi selv bestemme, men det skulle selvfølgelig godkendes af DIS. DIS skulle stå for det økonomiske, dvs. aflønning af foredragsholdere. Honorartaksten vil være den til enhver tid gældende takst fra Folkeuniversitetet, samt feriegodtgørelse og transportomkostninger.

Annoncering af foredrag

En kort tekst med dato, tid og sted, samt foredragets titel, kunne vi få med i DIS-kalenderen, samt link til vores forenings hjemmeside, hvor DIS-medlemmer så kunne læse noget mere udførligt om arrangementet. Arrangementet skulle ligeledes blive annonceret i "Slægt og Data". Aftalen indeholdt også bestemmelsen om, at begge foreningers medlemmer skulle kunne deltage uden gebyr, men dog kunne vi opkræve et gebyr på 25 kr. pr. deltager til dækning af udgifter til kopier og forplejning i form af kaffe/the og kage. Aftalen giver DIS mulighed for at tilbyde DIS-medlemmer arrangementer i vores område, og for os betyder det til gengæld, vi kan få kontakt til DIS-medlemmer, vi ellers ikke har kontakt til.

Aftalen træder i kraft

Efter at aftalen var bekræftet skriftligt af Werner Wittekind, kunne vi gå i gang med at planlægge de 2 efterårsaktiviteter. Vi valgte at lægge ud med et foredrag om matrikler med Peter Korsgård. Foredraget blev omtalt i DIS-kalenderen som aftalt. Desværre blev det lidt vel sent, det kunne læses i "Slægt og Data", grundet bladet udkom forsinket og deadline for tilmelding stort set var overskredet, da bladet kom ud. Vores egne medlemmer blev orienteret om foredraget via netmedlemsbrev. Det ville have været optimalt, hvis DIS-medlemmer i vores område havde haft mulighed for at få en mail om foredraget, i lighed med vores egne medlemmer. Vi havde valgt at afholde foredraget i vores egne lokaler, da vi har alle tekniske hjælpemidler, en foredragsholder kan ønske sig. Af pladshensyn havde vi sat deltagerantallet til o. 35 deltagere. Erfaringen viser os nu, at vi vil kunne huse omkring 10 mere.

Næste aftale, som DIS også sagde god for, var en kursusrække over 4 x 2½ time med temaet - "Slægtsbogen". Deltagerantallet var sat til 15. 1. mødegang er netop afholdt og med Hans Peter Poulsen fra DIS som kursusleder, havde vi en yderst kompetent mødeleder og en god dialog om det at skrive slægtsbog.

Vi er glade for, at DIS har sagt ja til vi kan køre endnu 1 hold med temaet "Slægtsbogen". Dette giver os mulighed for at invitere dem, der står på ventelisten, til at deltage i dette eftertragtede kursus. Næste kursusrække vil blive annonceret i lighed med nuværende kursus. Det vil være rigtig positivt, hvis de slægtsforskere, der deltager, vil være at tælle blandt de, der ikke bare taler om at skrive en slægtsbog,



Fra undervisningen om slægtsbogen.



men virkelig får skrevet en. Det vil være til glæde for dem selv, slægten, andre slægtsforskere med de samme rødder, samt med stor sandsynlighed biblioteksverdenen og arkiverne.

Fremtiden

Med de hidtidige erfaringer fra samarbejdet her i Greve håber vi, at samarbejdet vil kunne fortsætte til gavn for begge foreningers medlemmer. Denne form for samarbejde kunne måske også være et skridt på vejen til det,

man taler om – en gang i fremtiden at få vores store danske slægtsforskerorganisationer, Samfundet, SSF og DIS, slået sammen til 1 organisation, hvor vi i fællesskab vil kunne tilbyde vores medlemmer de mest optimale tilbud, en slægtsforsker vil kunne ønske sig.

Endnu flere brudepar

Fhv. bibliotekar
Leif Dehnits,
Rønnehaven 27,
8520 Lystrup



Der har været lidt stille omkring den østjyske hjemmeside 'Folket i midten' i en periode, men i slutningen af 2008 lykkedes det at få afsluttet korrekturlæsningen af en større mængde vielser fra sognene i Favrskov kommune. Det er resten af sognene fra Hadsten gamle kommune og hele den gamle Hammel kommune samt et par sogne fra den tidligere Langå kommune, i alt ca. 7.500 nye poster.

Vielserne i tal

På websitet kan man klikke ind på 'Vielserne i tal', hvor man nederst på den viste side finder en oversigt over de nytilkomne sogne. I alt er der nu 37.659 vielser at søge i.

Arbejdet fortsætter

Der arbejdes for tiden med sognene i Odder kommune, og ca. halvdelen er for nuværende indtastet, men som altid bliver de først føjet til basen, når de er korrekturlæst. Man kan forvente at se den østlige halvdel af Odder kommune tilføjet i løbet af foråret 2009.

Hvis man finder fejl

I et så stort materiale vil der selvfølgelig være nogle fejltolkninger og tastefejl, men hvis vore gode slægtsforskere finder fejl eller forkerte navneformer, modtages gerne forslag til rettelser på denne mailadresse:

leif.dehnits@gmail.com

Også aflyste ægteskaber

Det var ikke alle ægteskabsplaner, der også blev til noget. Prøv f.eks. denne søgning: Vælg sognet 'Nørre Galten' og skriv brudgommens efternavn som 'Sams' og aktiver søgningen. Der viser sig nu 5 brudepar som svar, og ved det første ser man, at der står [Ingen vielse, 1825]. Klikker man nu på 'Vis hele posten' kommer forklaringen ... "Pigens Frugtsommelighed med en Anden". Det var dog ikke blot bruden, der havde travlt, for som det ses af svaroversigtens næste post, så gifter brudgommen sig tre måneder senere med en anden af sognets piger.

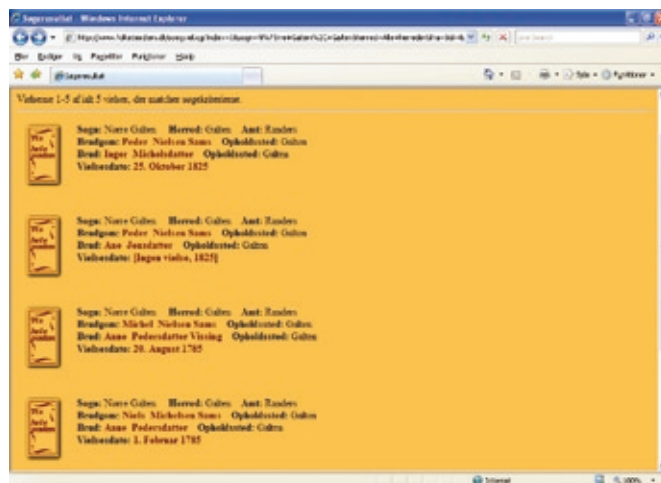
God fornøjelse med de nye poster med vielser.

Den nævnte base kan findes på adressen:

www.folketimidten.dk



Her er så forklaringen:
"Pigens frugtsommelighed med en anden"



Bemærk ved Peder Nielsen Sams:
"Ingen vielse 1825"

I anledning af en hjemmeside

Erik Kann
Johan Jepsens Vej 1
2830 Virum
40 62 96 03
erik@reinholdt-kann.dk



Kort før jul sidste år tikkede en mail ind på min computer. Det var en videresendelse af en mail fra Verner Meier i Sønderborg. Verner Meier henledte opmærksomheden på et registreringsarbejde, han i samarbejde med Museum Sønderjylland havde udført sammen med Holger Jørgensen.

Redaktionen altid glad

Som altid er redaktionen vældig glad for sådanne henvendelser. Ganske vist forsøger vi at følge med i "alt det nye". Men uden input fra en masse venlige mennesker, var det at følge med dømt til at mislykkes på forhånd!

Noget rigtig stort

Efter kun få øjeblikke på hjemmesiden <http://www.123hjemmeside.dk/Mindesmaerker/> blev det klart, at her var tale om noget rigtig stort og rigtig vigtigt. I samarbejde med Museum Sønderjylland havde Verner Meier og Holger Jørgensen påtaget sig at gennemfotografere og registrere alle mindesmærker i Sønderjylland fra "den store krig", det vil sige første verdenskrig.

Omkring 130 mindesteder

Ca. 130 mindesteder er blevet opmålt og fotograferet, i alt ikke mindre end 1662 fotografier. Og nu kan alle, der ønsker det, se fotografierne på den anførte hjemmeside. Redaktionen takker Verner Meier for tilladelse til at gengive billederne i Slægt&Data.

Kort indledning

Efter en ganske kort indledning følger samtlige mindesteder, opført i alfabetisk orden med direkte link til et egentligt fotoalbum.

Fotoalbum

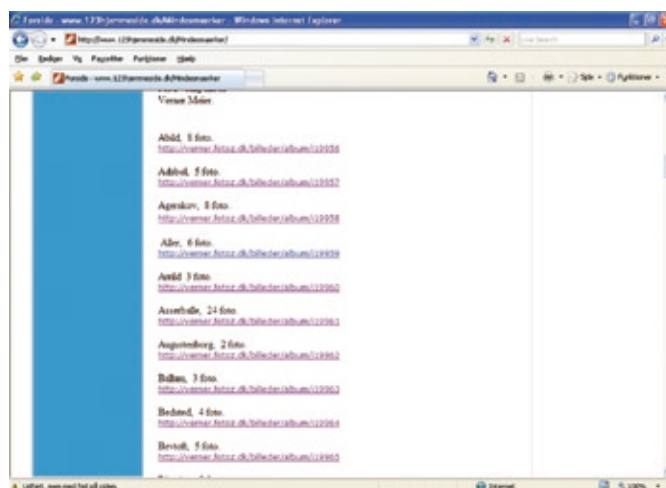
Lad os eksempelvis prøve "Mindesmærke Egen", se foto til højre.

Indeks

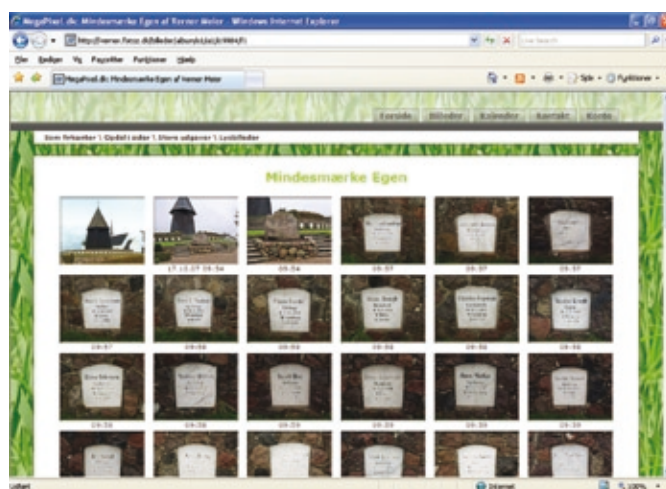
Desværre er der ikke udarbejdet alfabetisk personnavne-register. Men hvem ved, det kommer måske en dag!

Historierne bag

I mit arbejde med Internettet tænker jeg dagligt over det enorme arbejde, der bliver gjort af en masse mennesker for at gøre kilder tilgængelige til glæde for endnu flere slægts-



Alfabetisk ordnet topografisk oversigt.



Fra fotoalbum med Mindesmærke EGEN. Man bemærker, at der øverst i billedfeltet er en række valgmuligheder for anderledes visninger, eksempelvis som "store billeder" eller som "lysbilleder". Der er tale om en særdeles god billedkvalitet, og det er meget let at læse de gengivne tekster.

forskere. Det er beundringsværdigt, at disse mange ildsjæle ofrer tid og kræfter på at gøre ting mulige for alle andre. Personligt har jeg ikke umiddelbart noget at skulle lede efter i registreringen af mindesmærker. Men det måtte der jo være en masse andre, der havde!

Announce i DIS-forum

Som forarbejde til denne omtale indrykkede jeg derfor en





Eksempel på gengivelse.

efterlysning i DIS-forum. Henviste til hjemmesiden og bad om tilkendegivelser fra slægtsforskere, der havde fundet noget i samlingen.

Hurtig reaktion

Der gik mindre end ét døgn - så var den første på banen! En kvindelig slægtsforskers morfars bror Jens Nygaard var at finde på et mindesmærke i Gram sogn.



Jens Nygaard ses anført nederst på denne side af mindesmærket i Gram sogn. Jens Nygaard blev bare 40 år!

Næste henvendelse

Den næste henvendelse kom fra Thomas Kahl, der sendte en masse materiale om Johann Heinrich Georg Kahl. Desværre kan jeg ikke gengive alle detaljerne her, men interesserede kan selv finde oplysningerne på følgende adresse <http://kahl-mortensen.dk/individual.php?pid=I00402&ged=Kahl-Mortensen.ged>

Jeg har undervejs i processen korresponderet flere gange med Thomas Kahl, og han har suppleret med en masse oplysninger og delt ud af sin store viden på området.

Johan Heinrich Georg Kahl

Johan blev født den 13. juli 1898 i Haderslev og ernærede sig som malermedhjælper, da han blev indkaldt den 15. november 1916. Han ankom til fronten den 8. maj 1917. Allerede den 13. maj faldt han på slagmarken øst for Reims. Hans navn er at finde på mindesmærket i Haderslev Klosterkirkegård.

Thomas Kahl medsendte som anført en masse supplerende oplysninger. Lad mig blot citere et par linier fra en tekst, Johans forældre og søskende har skrevet: "I Johan Kahl mistede vi vores eneste søn. Han er opvokset mellem 2 søstre. Som barn var han altid lydør, gennem sin flid og friske mod, beredte han os altid glæde."

Teksten stammer fra et såkaldte "Mindeblad".

For at mindes de faldne i 1. verdenskrig tog Vælgerforeningen for Nordslesvig allerede under krigen fat på en systematisk indsamling af mindeblade over de faldne. Mindebladene kan bl.a. indeholde en levnedbeskrivelse/livsforløb af de faldne som det omkring Johann H. G. Kahl.



Johan står i den nederste række.

Desværre er det ikke på alle mindeblade, der findes disse oplysninger, og desværre findes der ikke mindeblade for samtlige faldne.

Personregistret

I personregistret for Haderslev kan man under 2. juni 1927 bl.a. læse: "Kommandøren for hjælpebataljon, fodattilleri regiment nummer 20, har meddelt, at kanoneren fra første batteri, fodattilleri bataljon nr. 54, lakerer Johann Hinrich Georg Kahl, 18 år gammel, evangelisk religion, boende i Haderslev, født i Haderslev, ugift stand, søn af arbejder heinrich Kahl, boende i Haderslev, den 13. maj 1917 om eftermiddagen ved kl. 11 er død af sår efter granatsplinter, brystskud højre side (hjerter). Begravet på krigskirkegården La Neuville nordøst for Reims".

La Neuville kirkegården

"Kirkegården blev anlagt i foråret 1917 som lazarettkirkegård. Lazarettet modtog især sårede fra slagene i april og maj 1917 fra områderne syd for Moronvilliers, en landsby

Nr. _____ Kreis: _____
 Gedenkblatt für _____ Kirchspiel: Kesselau
 _____ Stadt oder Gemeinde: _____

Johann Heinrich Georg Kahl
(Das vollständige Name des Gefallenen, Verstorbenen oder Vermissten.)

geboren, den 13 Juli 1875 in Kadonlehe, Stellung oder Beruf vor dem Krieg: _____
(Monat) (Jahr) (Geburtsort)

Letzter Wohnort vor dem Krieg: Malortferding Gehilfe Verheiratet: _____
Königs weg 8 In diesem _____

Fälle-Geburtsname der Frau (Witwe): _____

Wieviele Kinder: _____ Die Vorbildung des Gefallenen (Verstorbenen oder Vermissten): _____

Wann wurde er während des Krieges eingezogen: 15 Nov. 1916

Wann kam er an die Front: 8 Mai 1917 War er verwundet gewesen und wie oft: _____

Fiel er auf dem Schlachtfeld und wo: lings von Steins

Starb er im Lazarett an seinen Wunden oder an einer Krankheit, die er sich im Felde zugezogen hatte: _____ Wann gestorben (oder seit wann vermisst): _____

Mai 1917-13 War der Gefallene (Verstorbene oder Vermisste)
(Monat und Jahr, möglichst Tag)

Prousse oder Staatenlos: Preussor

Beförderung und letzter Dienstgrad: _____

Geden- und Ehrenzeichen und wofür: _____

Muttersprache: Dänisch Gesinnung: Dänisch

Die Familienverhältnisse des Gefallenen (Verstorbenen oder Vermissten): Waren beide Eltern Nordschleswiger: _____ Oder woher stammten sie: _____

Name: Heinrich Kahl Stellung: Arbeiter

Geburtsort des Vaters: Kammerstedt Nord Schleswig

Wo wohnten die Eltern (Vater oder Mutter oder beide) bei Kriegsbeginn: Königs weg 8

Geschwister des Gefallenen (Verstorbenen oder Vermissten): _____ Wieviele: 2 Davon Brüder: _____ Schwestern: 2 Sind Brüder eingezogen: _____ Wieviele: _____ Ist jemand von ihnen gefallen: _____ Name des (oder der) Gefallenen: _____

Ist der Vater des Gefallenen (u. a. w.) eingezogen: _____

Oder dessen Sohn oder Sohnin: _____ Wie heißen sie: _____

1918
 Für diesen nachfolgenden und nachfolgenden: davor davor, wenden!
 nach 1918, dass es nicht mehr ist für Tanten, er hat für
 Leben & dem Kahlend.
 Anne Lohr

Forsiden til mindeblad for Johan Heinrich Georg Kahl, Landsarkivet i Åbenrå



Et billede fra fnt. 1918 af Anne Cathrine Eriksen og sønnen Chresten

der efter krigen (ligesom sin naboby Nauroy) ikke kunne genopbygges.”

Man bemærker, at disse tre linier er et citat. Jeg har tilladt mig også at citere fra Thomas Kahls redegørelse om kirkegården. Spændende detaljer og en viden, som jeg i hvert fald ikke umiddelbart selv havde været i stand til at støve op.

Den sidste henvendelse

Den sidste henvendelse kom fra Troels S. Eriksen, der kunne identificere sin farfars svoger Peder Madsen i Oksbøl.

Peder Madsen

Peder Madsen blev gift den 28. marts 1912 med Anne Cathrine Eriksen. Ægteparret købte gården Kådnervej 5 i Oksbøl, og i 1913 fik de deres eneste barn Chresten Madsen.

Peder blev indkaldt i april 1915 som landstormmand, og den 24. marts 1916 faldt han i Rusland. Troels S. Eriksen beretter, at Peders sidste brev hjem er dateret blot to dage før han faldt!



Peder Madsen ses nederste række til venstre.

Mulighed for noter

Ved gengivelserne af mindemærkerne er der mulighed for til hver enkelt at tilføje noter. Det kan være identificering af personer, supplerende oplysninger mm. Indtil videre er der meget få eksempler på noter, se dog under Aastrup, 6 billede

Stor tak

Jeg vil gerne sige tak til bidragsyderne ikke bare for oplysningerne men så sandelig også, fordi jeg måtte henvise og citere i mit indlæg. Jeg er sikker på, at det gør nytten og anvendelsesmulighederne endnu mere nærværende.

Indkaldelse til

DIS-Danmarks generalforsamling 2009

Lørdag d. 18. april 2009 kl. 12.00

**Arbejdermuseet
Rømersgade 22
1362 København K**

<http://www.arbejdermuseet.dk/Planlaeg/default.asp?menu=4>

Tilmelding til generalforsamlingen er ikke nødvendig.

Efter generalforsamlingen (formodentlig klokken ca. 15) vil der være mulighed for en rundtur i museet. Tilmelding til rundturen nødvendig senest 7. april til kasserer@dis-danmark.dk. Til rundturen er der mulighed for at tage en gæst med.

DAGSORDEN

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse og bestyrelsen orienterer om det løbende budget
4. Behandling af indkomne forslag. Bestyrelsen fremlægger forslag til vedtægtsændringer, se side 19-21
5. Fremlæggelse af budget for det kommende kalenderår, herunder fastlæggelse af kontingentet for det kommende år
6. Valg af medlemmer til bestyrelsen + 2 suppleanter
7. Bestyrelsesmedlemmer for 3 år
Werner Wittekind (Modtager genvalg)
Henning Karlby (Modtager genvalg)
NN
Suppleanter for 1 år
NN
NN
8. Valg af 2 revisorer + 1 suppleant
Revisorer
Svend Erik Christiansen
(Modtager genvalg)
Ole H. Jensen (Modtager genvalg)
9. Revisorsuppleant
Knud Spangsøe (Modtager genvalg)
10. Eventuelt.



Denne stemningsfulde sal skal danne rammen om årets generalforsamling

Arbejdermuseet

”Drag dine sko af, thi det er hellig grund du betræder” (2.Mos.3.5).

Museet ligger i Arbejdernes ældste forsamlingsbygning, som blev bygget i 1879. Selv om stedet i dag primært fungerer som museum for arbejderkultur og -kunst, lægger bygningen stadig hus til mange faglige møder, kulturelle aktiviteter, fester o.s.v. I 1983 blev museets bygninger fredet, og samme år åbnede museet på initiativ af fagbevægelsen og lokale græsrodsbevægelser.

Det er nok snarere Lenins skrifter frem for Mosebøgerne, at stedet vil citere fra – selv skriver de om Arbejdermuseets vision:

I samspil mellem museum, bibliotek og arkiv at skabe en arbejderhistorisk attraktion af internationalt format, der gennem målrettet brug af alle muligheder tilbyder brugerne højst mulig oplevelse af og indsigt i arbejderklassens historie, kulturhistorie og kunsthistorie og at sikre samlet bevaring af denne historie og bevidstheden om dens betydning for samfundsudviklingen.

Hermed sætter det sig selv i bås, som et politisk museum - på linje med Kvindemuseet i Århus. Hvis man ikke selv føler denne politiske nødvendighed, kan det nemt virke som landets mest overflødige muse-



um – men, døøm selv: Meld dig til rundvisningen i forbindelse med Generalforsamlingen.

Det er i museets festsal, vi i år skal afholde vores generalforsamling. Under mødet vil der blive budt på øl/sodavand. Der er også mulighed for kaffe og kage i Cafeen/Ølhallen, dog for egen regning.

Bestyrelsens beretning for 2008, en Tour de Force ind i bestyrelsens arbejde

I januar måned er bestyrelsen traditionelt samlet til årets budgetmøde. Mødet afvikles traditionelt over en hel weekend, fordi der skal være lejlighed til omhyggelige drøftelser af foreningens budget og dermed til drøftelse af den vej, bestyrelsen anser for den mest fornuftige i tiden fremover. Det siger sig selv, at detaljerne er reserveret til det nærmeste budgetår. Men skitsering af mere langsigtede perspektiver bliver naturligvis nok også en del af drøftelserne: Hvordan ser det hele egentlig ud om bare 5 år? Hvor langt er regionaliseringen nået, hvor mange medlemmer har vi, hvordan har samarbejdet med de to store landsdækkende foreninger udviklet sig, hvordan tænker vi slægtsbøger på nettet etc., etc.? Rækken af spørgsmål er nærmest uendelig.

Tour de Force

I år havde bestyrelsen valgt at se nærmere på vores eget arbejde, en Tour de Force ind i vores egen indsats. Ud fra forskellige synsvinkler forsøgte vi at stille kritiske spørgsmål til arbejdet. Dels er det altid nyttig med et sådant eftersyn, dels vurderede vi, at en justering kunne være nødvendig for bedre at kunne navigere optimalt i det til tider højfyldte farvand, der er omkranset af forventninger, forudsætninger, ambitioner og konkrete resultater.

Grundlaget

Grundlaget var en analyse af bestyrelsens referater fra

- 21. januar 1989
- 1992

- 2002
- 2006-2007-2008

Målsætningen

Målsætningen var at kortlægge bestyrelsens arbejde gennem de seneste ca.15 år med henblik på at afdække eventuel udvikling i:

- Antallet af behandlede sager
- Typen af behandlede sager
- Sagsbehandlingstiden

Antallet af behandlede sager

Samlet set var der ikke overraskende tale om en jævn stigning i antallet af sager, som bestyrelsen arbejder med. Eller sagt med andre ord, der er jævnt hen ad vejen blevet

mere og mere at lave.

Inddeling af typer af sager

Næste skridt var at se på typen af sager. Der blev foretaget en række forskellige opdelinger. Vigtigt her er at referere til, at der også kunne konstateres en påfaldende stor stigning i antallet af *forskellige* sager, bestyrelsen havde at gøre med. Eller med andre ord: Ikke alene skal bestyrelsen beskæftige sig med antalmæssigt flere sager, men også med emnemæssigt flere forskellige grupper af sager.

Hvor er stigningen sket?

Rigtig interessant blev det, da vi gik i gang med at se på, hvor stigningen kunne registreres. Forholdt det sig sådan, at stigningen skete i gruppen af nye aktiviteter (eksempelvis indtastningsprojekter, testamenteorordninger, samarbejdsprojekter etc., etc.) eller skete den i en gruppe, man samlet kunne kalde medlemstekniske og bestyrelsestekniske sager, altså sager som anses nødvendige for at kunne drive en forening?

Det viste sig, at stigningen *ikke* skete i gruppen ”nye projekter”. Eller sagt med andre ord. Selvom vi får flere forskellige typer af sager mellem hænderne, betyder dette ikke, at der bliver igangsat flere projekter til gavn for medlemmerne.

Vurdering

Resultatet måtte umiddelbart tolkes negativt, eftersom det i sidste ende primært må handle om at fremme en indsats, som kan gavne vores medlemmer. På den anden side





lå løsningen ikke bare i, at *der så bare måtte iværksættes flere projekter*. Dette sagt ud fra en antagelse om, at der eksisterer en grænse for, hvor mange projekter, en bestyrelse kan have gang i på én gang.

Hvis dette skulle ske, måtte der i hvert fald ændres på andre forhold.

Behandling uden for bestyrelsen?

For at komme på sporet af, hvordan arbejdet i bestyrelsen kunne optimeres, kiggede vi på de behandlede sager under synsvinklen: Kunne nogle af sagerne have været behandlet uden for bestyrelsen i f.eks. sagkyndige udvalg eller lignende. Vi har flere gange ved møderne talt om, at der var mange rutineagtige sager på dagsordenen, som måske i virkeligheden ikke fordrede, at den samlede bestyrelse var til stede.

Udfaldet blev, at ca. halvdelen af sagerne skønmæssigt kunne have været behandlet uden den samlede bestyrelse, naturligvis under forudsætning af de nødvendige organisatoriske tiltag som eksempelvis nedsættelse af en række arbejdsudvalg og et forretningsudvalg. Fordelingen af opgaverne var nogenlunde konstant gennem alle de undersøgte år. Den enkle konklusion var, at hvis vi kunne flytte en vis mængde af sager uden for bestyrelsen, ville der kunne skabes ledig arbejds kapacitet til igangsættelse af nye projekter.

Behandlingstiden

For yderligere at perspektivere vores arbejde, kiggede vi også på sagsbehandlingstiden. Hvor længe var vi om at afslutte behandlingen af sagerne? Konkret så vi på, hvor mange gange i løbet af et år den samme sag blev behandlet?

Tendensen var mere end tydelig. Hvor alene 5 sager ud af 34 blev behandlet mere end én gang i løbet af 1992, steg dette tal markant gennem hele perioden. Umiddelbart kunne udviklingen tolkes således, at vi bare ikke er gode nok til at afslutte sagerne. I visse sammenhænge forholder det sig formodentlig også sådan. Men den væsentligste forklaring skal nok søges i det forhold, at der

ganske enkelt er for mange punkter på dagsordenen til bestyrelsesmøderne. Således endnu en bekræftelse på, at der skal "trækkes ting ud af" de møder, hvor hele bestyrelsen er samlet.

Konklusion

Bestyrelsen er ikke i tvivl: Der er et betragteligt forbedringspotentiale ved at omlægge arbejdet i foreningen for derved at skabe grundlag for at arbejde med flere projekter.

Når dette er sagt, skal det dog også anføres, at DIS-Danmark alt andet lige er en meget stor forening med en økonomisk balance på den anden side af en million kroner. Uanset hvordan man vender og drejer det, følger der noget medlemsteknisk og bestyrelseteknisk med, når så stort et apparat skal holdes i gang. Dette faktum vil altid være med, når drømmens faner skal foldes ud.

Tiltag

Bestyrelsen havde heldigvis mulighed for straks at omsætte resultaterne til handling. Dette er bl.a. sket ved at samle en række mindre udvalg til lidt bredere dækkende permanente udvalg, ligesom der også vil blive strammet op på sagsforberedelsen. På lidt længere sigt bør det overvejes, om der kan ske en reduktion i antallet af bestyrelsesmedlemmer. Dette bør dog først ske, når vi kan se, at indsatsen omkring sagsbehandling mm. bærer frugt.

Samarbejde med de øvrige landsdækkende foreninger

Samarbejdet med de to andre landsdækkende foreninger – SSF og Samfundet – har været drøftet adskillige gange i løbet af beretningsåret. I foråret 2008 havde DIS indbudt de to andre foreninger til et samarbejds møde i Odense. Der blev truffet en række konkrete beslutninger om samarbejdsprojekter, uden at det dog effektivt er lykkedes at omsætte ideerne til konkrete resultater. Sideløbende hermed har der været arbejdet mere formaliseret i samarbejdet omkring Hvem Forsker Hvad. Dels er DIS medudgiver af publikationen, dels har det

været muligt at gennemføre en scanning af de såkaldte "Københavns Politis Registerblade", finansieret af en del af den opsparede formue i Hvem Forsker Hvad. Projektet er tæt på at være afsluttet, og er et godt og positivt udtryk for et konkretiseret samarbejde mellem de tre landsdækkende foreninger. Der har netop været holdt møde i Ålborg mellem foreningerne, og der blev ved den lejlighed truffet en række principielle beslutninger om kommende samarbejdsprojekter.

Samarbejde med DIS lokalforeninger

På sidste års generalforsamling blev der vedtaget to mindre vedtægtsændringer med det formål at fremme den lokale foreningsdannelse. Det er bestyrelsens opfattelse, at udviklingen henimod flere lokale foreninger bør fremmes mest muligt. Derfor fremsættes der også ved dette års generalforsamling forslag om yderligere vedtægtsændringer omhandlende lokalforeningerne. Forhåbentlig fører ændringerne, (hvis de vedtages), til de ønskede virkninger. Der henvises til separat afsnit om vedtægtsændringerne.

Samarbejde med de nordiske lande

Det nordiske samarbejde manifesterer sig på flere forskellige områder. Formandskabet i det formaliserede nordiske samarbejdsorgan NORDGEN placeres efter en turnusordning i de enkelte nordiske lande. I 2008 har vi haft formandskabet, og NORDGENS møde blev således afholdt i København. Det mest håndgribelige resultat af det nordiske samarbejde ses i DIS-Træf databasen, som har sikret os del i en værdifuld internordisk søgedatabase. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at bestyrelsen i flere omgange har drøftet nytten af det nordiske samarbejde. Der blev for nogle år siden truffet en principbeslutning om, at vi skulle give det nordiske samarbejde en fair chance for at bevise sit værd.

DIS har således været repræsenteret ved de store nordiske møder, og vi har trolig sendt en talrig repræsentation af sted til f.eks. de svenske slægtsforskerdage. Meldingerne fra vores fremmøder er altid de samme: Der var rigtig meget at lave, og vi svarede på en masse spørgsmål. Men en ansvarlig bestyrelse må nødvendigvis også kigge på, hvad vi får ud af kontingentpengene. Regnskabet for 2008 fortæller, at der er anvendt ca. 30.000 kr. på det nordiske samarbejde. En betragtelig del heraf har finansieret vores fremmøder på diverse nordiske møder, hvor 4-5 fra bestyrelsen har været klar til at besvare spørgsmål over to eller tre dage. Vores opfølgninger efter møderne har vist, at investeringerne i ikke bare penge, men så sandelig også i tid, ikke giver afkast i

Fortsættes side 17

DIS-Danmark - Resultatopgørelse 1.1 - 31.12.2008 og budgetter

Antal Medlemmer	5000	5416	5100	6000	
Kontingent	200	200	200	200	
	BUDGET	REGNSKAB	BUDGET	BUDGET	
INDTÆGTER	<i>just.. 2008</i>	<i>2008</i>	<i>2009 vedt.</i>	<i>2010</i>	
Kontingent i alt	1.000.000,00	1.083.485,00	1.020.000,00	1.200.000,00	
Kurser	10.000,00	1.900,00	10.000,00	0	
Bibliotekstyrelsen	30.000,00	32.764,81	30.000,00	40.000	
Særnr. i alt		6.250,00			
Disketter i alt		6.605,00	5.000,00	20.000	
Annoncer		7.400,00	2.500,00	30.000	
GI Slægt&Data		5.835,00			
Renteindtægter		27.876,56	10.000,00		
Øredifference		-0,24			
INDTÆGTER I ALT	1.040.000,00	1.172.116,13	1.077.500,00	1.290.000,00	
UDGIFTER					
Medlemsmøder	80.000,00	41.553,67	100.000	150.000	
Mødeleder	35.000,00	18.069,60	0	0	note 1
Nordisk samarbejde	50.000,00	29.384,89	60.000	30.000	note 2
Nordtysk samarbejde	10.000,00	2.592,00	10.000	15.000	
National Samarb.				70.000	
Telefonudgifter	30.000,00	21.600,00	30.000	35.000	
Internet	7.000,00	3.900,45	7.000	10.000	
Hjemmeside	50.000,00	6.901,00	50.000	10.000	note 3
Kommunikationsudvalg	200.000,00	1.758,95	40.000	30.000	
Porto	3.000,00	1.035,00	3.000	4.000	
Kontorartikler	3.000,00	3.989,60	3.000	5.000	
Inventar	2.000,00	5.976,31	2.000	15.000	
Regnskab og revision	12.000,00	8.202,50	12.000	13.000	
Kontingent andre	500,00	725,22	500	1.000	
Lokale afdelinger	30.000,00	180,48	30.000	0	note 4
Afgift PBS	60.000,00	51.359,51	65.000	75.000	
Udstilling m.m.	1.000,00	6.649,00	1.500	15.000	
Div. administration	1.000,00	2.050,00	1.000	1.000	
Generalforsamling	20.000,00	3.156,50	20.000	25.000	
Bestyrelsesmøder	60.000,00	55.818,50	65.000	70.000	
Transport	30.000,00	25.278,35	35.000	45.000	
Eksterne møder	15.000,00	6.514,22	15.000	25.000	
Bladporto	140.000,00	165.144,57	150.000	170.000	
Adressering		46.843,75			
Slægt&Data	200.000,00	188.375,00	260.000	270.000	
Redigering	10.000,00	0,00	10.000	0	note 5
Redakt. udgifter	3.000,00	0,00	3.000	4.000	
Ekspedition	40.000,00	24.979,34	45.000	50.000	
Ekspeditionsleder	65.000,00	59.560,80	70.000	75.000	
Tilskud m.m.		4.432,69			
indtastning m.m.	5.000,00	55,06	5.000	5.000	
CD-udgivelse		19.150,00		30.000	
DIS-Træf	20.000,00	14.304,16	30.000	40.000	
Tab		65,00			
Gebyr m.m.	1.000,00	2.078,80	1.500	2.000	
Buffer	15.000		3.000	0	
UDGIFTER I ALT	1.198.500	821.684,92	1.127.500	1.290.000	
ÅRETS RESULTAT	-158.500,00	350.431,21	-50.000,00	0,00	

Status 2008

AKTIVER 2008

Kasse	180,05
Alm. Brand	153.017,22
Giro 501 2058	135.989,61
Alm.BB	100.000,00
Alm.BB	100.000,00
Alm.BB	200.000,00
Alm.BB	200.000,00
Norsk Bank	715,38
PayPall	899,74
Likvid beholdning	890.802,00
Tilgodeh. inventar	1.423,43
Debitor samle	2.360,90
Periodiseringer	25,00
AKTIVER I ALT	894.611,33

PASSIVER 2008

Egenkapital	
Saldo 1.1. 2008	395.847,40
Årets resultat	350.431,21
Saldo 31.12.2009	746.278,61
Omkostningskreditorer	82.051,10
Forudbet. konting.	65.800,00
Fejlkonto	481,62
PASSIVER IALT	894.611,33

Kommentar og noter til de fremlagte budgettal

Kolonnen ”justeret Budget 2008” er som vedtaget på generalforsamlingen i Odense 2008

Kolonnen ”Budget 2009” er det ved generalforsamlingen i Odense 2008 vedtagne.

Nyt budget 2010 er med følgende bemærkninger/noter til godkendelse i 2009

Note 1: Mødeleder stoppede juni 2008, hvorfor der ikke er afsat penge på budgettet.

Note 2: Bestyrelsen har valgt at ned-drosle deltagelse i de nordiske slægtsforskerdage. Der har hidtil været 5-6 personer af sted for at oprette og servicere en stand. Der vil fremover blive truffet en vurdering fra gang til gang vedr. deltagelse, eventuelt fælles med Samfundet og SSF.

Note 3: Vi har tidligere besluttet at anvende max. 250.000 kr. til omlægning af hjemmesiden til CMS.

Beløbet er i puljer indsat i Alm. Brandbank med 12 måneders opsigelse til en rente til 5,5 %. Kommer om-

lægningen i gang, vil der fremkomme et underskud på op til 250.000 kr., som tages af formuen.

Beløbet 10.000 kr. skal derfor ses som den daglige driftsomkostning.

Note 4: Beløbet er slettet og overført til kontoen ”Medlemsmøder/lokale foreninger” og fastlagt til 150.000 kr.

Note 5: Redigering udgår, idet denne foretages af trykkeriet GDC og er lagt ind i deres tilbudspris for trykning af Slægt & Data

Fortsat fra side 15

nye medlemmer (jo, nogle ganske enkelte). Skal man kigge efter muligheder for at finde tid til flere projekter til gavn for vores egne medlemmer, må det konkret overvejes at drosle ned på den nordiske indsats. Bestyrelsen har besluttet, at vi fortsat skal være repræsenteret i NORDGEN, men derudover skære betragteligt ned på den nordiske indsats i øvrigt.

Det nordtyske samarbejde

Som måske bekendt valgte Inger Buchard at træde ud af bestyrelsen i beretningsåret. Hendes beslutning har desværre medført, at der ikke har været helt den samme intense fokus på det nordtyske samarbejde som hidtil. Bestyrelsen håber på kort sigt at kunne intensivere samarbejdet, således at vi kan medvirke til at sikre opdateret viden til medlemmerne.

Kildeindtastningsprojektet

Kildeindtastningsprojektet er uden tvivl et af foreningens flagskibe med en målbar konkret succes. År efter år har vi i Slægt & Data kunne orientere om flere og flere indtastninger, større og større dækningsgrader. Indtastning af kirkebøger eller måske blot registre til disse blev også en del af dagsordenen. Hvis man forsøgte at gøre op, hvor mange der igennem årene har haft glæde af de frivilliges indtastninger, ville man nå op på et svimlende tal! Men trods succesen, har der været klare tegn på, at tempoet i nye indtastninger er faldet.

I 2006 og 2007 lå vi på ca. 1 mio. poster pr. år, men i 2008 nåede vi ”kun” ca. 700.000 poster.

Set med bestyrelsens øjne er der tale om en højest beklagelig udvikling, og vi kan kun opfordre til, at frivillige melder sig under fanerne. Bestyrelsen har drøftet mulige årsager til faldet i nyindtastede poster, og der er en løbende dialog om problemstillingen med bl.a. Dansk Data Arkiv.

Rent faktisk har projektet kørt i ca. 15 år, og i den periode har de frivillige indtastere arbejdet sig igennem godt 42 % af alle posterne i folketællingerne fra 1787 til 1921!!!!

Det interessante er, at interessen for og energien til frivilligt at indgå i et eller andet projekt med det formål at gøre kildemateriale tilgængeligt for en bredere kreds, tilsyneladende er usvækket. Ingen behøver at søge voldsomt længe på Internettet for at få bekræftet, at det nærmest bruser af energi ”derude”.

Derfor er det også tvingende nødvendigt at spørge sig selv, hvad der kan gøres for at fastholde Kildeindtastningsprojektets energi og fremdrift. Og samtidig må man nøje afstemme forventningerne til netop fremdriften med en virkelighed, der nu betyder, at alle og enhver ved opslag i AO på egen hånd kan sikre fremdriften i den personlige slægtsforskning. Bestyrelsen er af den opfattelse, er der er behov for en bred strategisk drøftelse omkring indtastninger i den nærmeste fremtid.

Brug for samling og koordinering

Erfaringen har lært os, at der er masser af energi ude rundt omkring. Og samtidig er

der meget der peger på, at vi kun i mindre omfang er i stand til over længere tid at fastholde energien inden for rammerne af store samle-projekter. Mange – også i bestyrelsen – har næret en vis frygt for ”de frie kræfters spil”.

I virkeligheden er det måske vigtigere, end vi aner, at give de frie kræfter helt frie hænder. Bestyrelsen er af den opfattelse, at der skal gøres en markant indsats for at sikre et bruger-venligt fælles opsamlingssted for de mange indtastninger. DIS lancerede for flere år siden portalen ”Amt-herred-sogn”. Der vil blive gjort en markant indsats i den nærmeste fremtid for at gøre denne netop denne portal til slægtsforskernes fælles digitale kildeportal. Hvis vi tænker denne proces som en fælles koordineret proces med kraften og initiativet i lokale forankringer, tror vi på, at resultatet kan blive af stor nytteværdi for alle.

Slægt & Data

Som sædvanlig er bladet udkommet med 4 numre, hver på 32 sider. Redaktionen har mere eller mindre taget skridtet fuldt ud og accepteret, at artikler om ”ren” slægtsforskning også skal have spalteplass. Samarbejdet med Grafisk Data Center om opsætning og trykning fungerer upåklageligt, og vi er rigtig glade for de mange positive tilbagemeldinger fra vores medlemmer om bladet. Her skal straks bemærkes, at kritik er lige så velkommen!

Medlemsundersøgelsen gjorde det klart, at der ikke her og nu var et markant ønske blandt medlemmerne om at få bladet i elektronisk form. Fremtiden er som bekendt

vanskelig at spå om. Men lige om hjørnet venter måske helt andre måder at kommunikere vores ideer og tanker på.

DIS-Arkiv

Der har været arbejdet meget med projektet "DIS-Arkiv", det vil sige muligheden for, at datamaterialer overdraget til DIS fra medlemmerne via et såkaldt slægtsforskertestamente kan gøres tilgængelige for andre medlemmer. I skrivende stund resterer blot nogle få formaliteter, og bestyrelsen forventer at kunne lancere ordningen mere officielt inden sommerferien 2009.

Ekspeditionen

Som det vil være de fleste bekendt har DIS en officiel ekspedition. Fysisk befinder den sig nær Odense og er et uundværligt, multifunktionelt kontor, der besvarer spørgsmål, sørger for gamle blade, velkomstbreve etc., etc. Bestyrelsen forventer, at der vil være behov for en styrkelse af funktionen til yderligere aflastning i det generelle bestyrelsesarbejde. Hvem ved, en dag ender det med, at foreningen får sit eget digitale kontor med daglig åbningstid?

Hjemmesiden

Hjemmesiden repræsenterer måske et af foreningens allerstørste paradokser. Alle er enige om, at det sammen med bladet er vores vigtigste ansigt udadtil. Samtidig ser vi, at der trods ihærdige forsøg ikke har været held med at gennemføre den ønskede omlægning til et CMS-system. (Content Management System). At viljen har været der, har længe kunne ses i vores budget, hvor det svimlende beløb 200.000 kr. har været opført i flere omgange. Men ak - det regnskabsmæssige slutresultat har vist, at der kun har været anvendt en mikroskopisk del af pengene. Med rette har flere medlemmer spurgt: Sker der dog ikke snart noget, hvad venter I på?

Lad det være slået fast med syvtommer-søm. Der har været gjort rigtig meget fra bestyrelsen. To gange har vi søsat regulære projekter med udpeget projektleder etc., etc. Men begge gange har opgaven bare været for stor. Selvfølgelig kan vi vælge at købe det hele ude i byen. Men der skal nu være en tovholder i bestyrelsen for at sikre ikke bare indhold men også sjæl på den kommende hjemmeside. Bestyrelsen må erkende, at der er tale om et kæmpemæssigt projekt, som vil lægge beslag på rigtig mange ressourcer i bestyrelsen. De ovenfor omtalte omlægninger (eller måske rettere udlægninger) vil givet kunne hjælpe på tingene. Men det må blive et valg, der i givet fald vil indebære en vis reduktion af indsatsen på andre områder. Måske kunne man undlade at udsende et par numre af Slægt & Data for derved at frigøre arbejdskraft? Bestyrelsen vil allerede



på et møde i marts måned lægge en foreløbig prioriteret plan for projekter i 2009 og 2010. Tilkendegivelserne på generalforsamlingen vil naturligvis være definitivt retningsgivende for indsatsen. Så mød op kære venner!

Alt i medens der overvejes frem og tilbage, knokler vores webmaster Hanne Marie Rud med at passe og pleje hjemmesiden i dens nuværende form. Bestyrelsen påskønner i den grad hendes kæmpemæssige indsats. Uden hendes energi og evne til at igangsætte og koordinere, var vi ingen vegne kommet.

Undervisning

Efter en del drøftelser frem og tilbage valgte bestyrelsen at stoppe samarbejdet med den daværende undervisningskoordinator. Planen var at etablere en regionalt baseret organisation med et bredt udbud af undervisnings- og kursusaktiviteter. Virkeligheden blev desværre sådan, at denne organisation ikke blev stablet på benene. Derfor er status lige nu, at DIS opererer i en ikke koordineret indsats alene baseret på samarbejde med lokale foreninger. Lokale foreninger er både DIS og ikke DIS foreninger. Det er vores håb, at der inden for en overskuelig tid vil kunne etableres en mere permanent ordning.

Hvad nu?

Lige nu er der mange ting, der presser sig på. Udgangspunktet må være at strømline og effektivisere arbejdet i bestyrelsen. Det er der allerede skrevet meget om ovenfor. Samtidig med dette ser vi det som påkrævet, at der igangsættes en effektiv oprydning, således at vi kan få afsluttet en række af de projekter, der nu så længe har været oppe til drøftelse på bestyrelsesmøderne. Man kunne overveje at lave en liste over disse projekter med løbende tilbagemelding om fremdrift. Det kunne give indblik for medlemmerne og give os andre et par måske nødvendige puf fra tid til anden. Det kunne måske også skabe kontakt til medlemmer med energi og evne til at bidrage til projekternes gennemførelse. Det er vanskeligt lige nu at give en endelig prioritering af projektindsatsen. Meget afhænger som antydnet af beslutningerne

omkring hjemmesiden. Men lige under overfladen ligger givet vis samarbejdet med de andre landsdækkende foreninger. Her er det af stor vigtighed for DIS, at landsdækkende tages meget bogstaveligt. En række foreninger, eksempelvis Køge, Amager, Samsø, Esbjerg og Bornholm står uden for Sammenlutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF). Et landsdækkende samarbejde skal være til glæde for *alle*, og det er derfor vigtigt, at der findes frem til en eller anden ordning for sådanne foreninger. Et andet spørgsmål af stor vigtighed er at skabe brugbare rammer for en fælles portal, der kan tilgængeliggøre de mange kilder, der på den ene eller anden måde digitaliseres. Amtsherred-sogn portalen under DIS har været nævnt.

Vi tror, at det også er vigtigt, at vi søger et samarbejde med de lokalhistoriske arkiver, hvor der også er samlet en masse nyttig energi.

Undervisning eller rettere formidling er også et område, hvor der hurtigt skal sættes ind. Der må skabes mulighed for langt flere lokale initiativer. I det øjeblik samarbejdet mellem de tre landsdækkende foreninger er blevet bedre profileret i det offentlige rum, er der med stor sandsynlighed glimrende mulighed for at skabe noget stort her, uden at dette mere eller mindre er bundet op af en DIS-finansiering.

Afslutning

DIS-Arkiv får lov til at slutte denne beretning. Af to grunde. Dels fordi det vel nok er det DIS-projekt, der er tættest på at kunne realiseres. Men også fordi grundideen i projektet på mange måder ligger så tæt op af grundideen med hele DIS-organisationen: Vi er til for at koordinere, sikre og videreformidle. I en verden med stadige nye tiltag og muligheder, er det vigtigt, at DIS eksisterer for at kunne bevare en kontinuitet iblandet levedygtighed og perspektiv. Det er ikke så lidt af et forventningspres mod bestyrelsen. Med hjælp fra medlemmerne vil det kommende år forhåbentlig vise, at det ikke er en uoverkommelig opgave.

Bestyrelsen for DIS-Danmark

Vedtægtsændringer

INDHOLD

- [1. Navn og hjemsted](#)
- [2. Formål](#)
- [3. Medlemmer](#)
- [4. Lokalforeninger](#)
- [5. Bestyrelse](#)
- [6. Generalforsamling](#)
- [7. Regnskab og formue](#)
- [8. Ekstraordinær generalforsamling](#)
- [9. Tegning og hæftelse](#)
- [10. Vedtægtsændringer](#)
- [11. Opløsning](#)

1. Navn og hjemsted

Foreningens navn er DIS-Danmark, Databehandling i Slægtsforskning. DIS-Danmarks hjemsted er den til enhver tid værende kasserers adresse. Dis-Danmark er stiftet af "Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie" (Samfundet).

Sidste mening foreslås slettet

2. Formål

DIS-Danmarks formål er at skabe et forum for databehandling i slægts-, personal- og lokalhistorie ved

- at afholde foredrag, møder, kurser og anden oplysningsvirksomhed,
- at medvirke til at gøre kilder tilgængelige i elektronisk form,
- at samarbejde nationalt og internationalt med andre foreninger,
- at udbrede kendskabet til IT i slægts-, personal- og lokalhistorie,
- at have et internationalt samarbejde med andre foreninger med tilsvarende formål om IT,
- at udgive bladet Slægt og Data og evt. andre former for publikationer
- at støtte oprettelsen af lokalforeninger under DIS-Danmark

Til 3. punkt tilføjes: med beslægtede formål

5. punkt slettes

3. Medlemmer

Medlemskab opnås ved indbetaling af kontingent for indeværende år. Æresmedlemmer kan udnævnes af bestyrelsen. Æresmedlemmer er kontingentfrie.

Foreslås ændret til: Medlemskab opnås ved indbetaling af kontingent.

Et medlem slettes, når kontingentet ikke er betalt rettidigt. Efter indstilling fra bestyrelsen kan generalforsamlingen med 2/3 majoritet af de fremmødte beslutte at ekskludere et medlem, som handler til skade for foreningen.

Et medlem slettes, når kontingentet ikke er betalt senest med udgangen af februar måned

Kontingent til DIS-Danmark fastsættes på den årlige generalforsamling. Herudover kan DIS-Danmark oppebære indtægter og

afholde udgifter i forbindelse med udgivelser samt ved afholdelse af møder, kurser o.l. Foreslås ændret til:

Foreslås slettet

4. Lokalforeninger

Lokalforeninger skal udforme deres egne vedtægter, der dog ikke må være i strid med DIS-Danmarks vedtægter. Lokalforeningens navn skal indeholde ordene DIS-(lokalitet).

Foreslås ændret i overensstemmelse med separat forslag

5. Bestyrelse

DIS-Danmark ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer.

Medlemmer vælges på DIS-Danmarks generalforsamling for 3 år ad gangen med 1/3 ordinært på valg hvert år.

Genvalg kan finde sted.

Suppleanter til bestyrelsen vælges for 1 år. Afgår et bestyrelsesmedlem i utide, indtræder en suppleant i stedet. Er der ingen suppleanter, kan bestyrelsen vælge en stedfortræder blandt medlemmerne. Denne suppleant eller stedfortræder sidder til næste ordinære generalforsamling, hvor suppleringsvalg finder sted for resten af valgperioden.

Bestyrelsen konstituerer sig umiddelbart efter generalforsamlingen med formand, næstformand, kasserer og sekretær. Bestyrelsen varetager foreningens tarv udadtil og indadtil. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsesmøde afholdes, når formanden finder det fornødent, eller mindst halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne kræver det. Indkaldelse finder sted skriftligt med angivelse af dagsorden. Over bestyrelsesmøderne føres beslutningsreferat, som underskrives af referenten og formanden eller næstformanden. Bestyrelsen træffer beslutning ved simpel stemmeflerhed, men er kun beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af bestyrelsesmedlemmerne - her iblandt formanden eller næstformanden - er til stede.

Foreslås ændret til:

Bestyrelsen konstituerer sig umiddelbart efter generalforsamlingen med formand, næstformand, kasserer og sekretær. Bestyrelsen fastsætter, på sit konstituerende møde, sin forretningsorden. Over bestyrelsesmøderne føres beslutningsreferat, som underskrives af referenten og formanden, i formandens fravær af næstformanden

Der kan ikke stemmes ved fuldmagt.

Foreslås slettet

Derudover vælges af og blandt bestyrelsen en redaktør for Slægt & Data.

Bestyrelsen kan efter behov nedsætte udvalg, arbejdsgrupper o.l. med medlemmer uden for bestyrelsens kreds.

Tilføjelse:

Formanden for resp. gruppe/udvalg udpeges blandt bestyrelsens medlemmer

6. Generalforsamling

Foreningens højeste myndighed er generalforsamlingen.

Ordinær generalforsamling afholdes hvert år inden udgangen af april måned.

Ordinær generalforsamlingen indkaldes med mindst 3 ugers varsel af bestyrelsen. Indkaldelse skal indeholde dagsorden og de fornødne bilag. Til den ordinære generalforsamling skal dagsorden indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år.
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse og bestyrelsen orienterer om det løbende budget.

Foreslås ændret til:

3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse

4. Behandling af indkomne forslag.
5. Fremlæggelse af budget for det kommende kalenderår, herunder fastlæggelse af kontingentet for det kommende år.

Foreslås ændret til::

5.a Fremlæggelse af budget for det kommende år

5b. Fastlæggelse af kontingent for det kommende år

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen + 2 suppleanter.

Ændres til:

6.a Ved vakance:

a. valg af bestyrelsesmedlem/-er for 1 år

b. valg af bestyrelsesmedlem/-er for 2 år

6b. Ordinære valg

a. valg af 3 medlemmer for 3 år

b. valg af suppleanter for 1 år

7. Valg af 2 revisorer + 1 suppleant.

Ændres til:

7.a Valg af 2 interne revisorer for 1 år

b. Valg af 1 revisorsuppleant for 1 år

8. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest 1. februar.

Generalforsamlingen ledes af en dirigent, som ikke må være medlem af bestyrelsen.

Generalforsamlingen er beslutningsdygtig uden hensyn til, hvor mange medlemmer, der er til stede. Generalforsamlingens beslutninger træffes ved simpel stemmeflerhed, med mindre andet følger af nærværende vedtægt. Hvert medlem har én stemme.

Sidste mening foreslås slettet

Stemmeret har kun de medlemmer, der ikke er i restance. Afstemning skal finde sted skriftligt, såfremt blot én af de tilstedeværende medlemmer ønsker det.

Første mening foreslås slettet

Der kan stemmes ved fuldmagt, dog således at fuldmagt kun kan gives til et andet medlem, og således at hvert fremmødt medlem kun kan medbringe én fuldmagt. Ændres til:

7. Regnskab og formue

Regnskabsåret følger kalenderåret.

Regnskabet skal før den ordinære generalforsamling være revideret af to revisorer, hvoraf mindst den ene skal være medlem af foreningen. Herudover skal regnskabet revideres af en statsautoriseret eller en registreret revisor efter bestyrelsens valg.

Foreslås ændret til:

Regnskabet skal før den ordinære generalforsamling være gennemgået og kommenteret af de interne revisorer.

Regnskabet revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor efter bestyrelsens valg

Generalforsamlingen vælger 2 revisorer og 1 revisorsuppleant for 1 år ad gangen.

Foreslås slettet

Genvalg kan finde sted.

Kassereren fører foreningens bogholderi og udarbejder foreningens årsregnskab.

Foreslås slettet

8. Ekstraordinær generalforsamling

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af bestyrelsen og skal indkaldes, hvis mindst 50 medlemmer skriftligt forlanger det med angivelse af dagsorden.

I sidste tilfælde skal indkaldelse ske senest 3 uger efter, at bestyrelsen har modtaget det skriftligt, til afholdelse inden 6 uger.

Foreslås ændret til:

I sidste tilfælde skal indkaldelse ske senest 3 uger efter, at bestyrelsen har modtaget det skriftlige forslag og afholdes tidligst 2 og senest 6 uger efter modtagelsen.

9. Tegning og hæftelse

Foreningen forpligtes udadtil ved underskrift af formanden og et bestyrelsesmedlem.

Der påhviler ikke foreningens medlemmer nogen personlig hæftelse for de af foreningen påhvillende pligter.

10. Vedtægtsændringer

Vedtægtsændringer kan kun besluttes af en generalforsamling med mindst 2/3 majoritet af de fremmødte stemmer.

Forslagene skal være bekendtgjort i indkaldelsen til generalforsamlingen. Hvis forslaget får flertal, men dette flertal ikke udgør 2/3 af de fremmødte stemmer, skal forslaget, såfremt det ønskes fremmet, genfremsættes på en ny generalforsamling, tidligst 2 uger og senest 4 uger efter den første.

På denne generalforsamling kan forslaget vedtages med almindelig stemmeflerhed.

11. Opløsning

DIS-Danmark kan opløses, hvis et forslag herom er vedtaget af en ordinær generalforsamling og derefter vedtages uforandret af en ekstraordinær generalforsamling under forudsætning af, at 3/4 af de fremmødte medlemmer på såvel den ordinære som den ekstraordinære generalforsamling stemmer for opløsning.

I tilfælde af DIS-Danmarks opløsning træffer DIS-Danmarks generalforsamling bestemmelse om foreningens aktiver.

Således vedtaget på den ordinære generalforsamling 5. april 2008 i Odense.



Forslag til generalforsamlingen 2009 vedrørende oprettelse af lokalforeninger samt retningslinier for samme

DIS-Danmarks bestyrelse fremsætter følgende forslag til generalforsamlingens godkendelse og anmoder samtidig om generalforsamlingens bemyndigelse til at gennemføre de fornødne konsekvensrettelser af vedtægterne.

De nuværende vedtægter §4 Lokalforeninger fjernes og erstattes af følgende bestemmelser:

Almene retningslinier

- a. Lokalforeninger kan oprettes inden for én eller flere kommuner.
- b. Lokalforeningerne skal udforme deres egne vedtægter, der dog ikke må være i strid med DIS-Danmarks vedtægter.
- c. Lokalforeningernes navn skal indeholde ordene DIS-lokalitet.>
- d. Eventuelle uoverensstemmelser mellem lokalforeninger afgøres af DIS-Danmarks bestyrelse eller af en af parterne i enighed udpeget person som forligsmand.
- e. DIS-Danmarks bestyrelse forbeholder sig ret til at ændre i en lokalforenings område i det omfang, der inden for et tilgrænsende område udtrykkes ønske om en selvstændig lokalforening, dækkende et bestemt område.
- f. Lokalforeningerne varetager lokale aktiviteter og interesser for DIS-Danmarks medlemmer inden for lokalforeningens område.
- g. DIS-Danmark udbetaler tilskud til lokalforeningerne i forhold til antallet af DIS-Danmarks medlemmer i lokalforeningens dækningsområde opgjort pr. 30/9. Størelsen af tilskuddet fastlægges af DIS-Danmarks bestyrelse.
- h. Det er en betingelse for at opnå tilskud, at lokalforeningens eventuelle hjemmeside oprettes som et subdomæne under DIS-DK
- i. Det er endvidere en betingelse for at opnå tilskud, at lokalforeningens aktiviteter annonceres på DIS-Danmarks mødekalender og/eller i Slægt&Data.
- j. Der kan søges om yderligere tilskud fra DIS-Danmark til arrangementer af særlig karakter. Der skal aflægges særskilt regnskab herfor.
- k. Efter hvert års generalforsamling skal lokalforeningen indsende godkendt regnskab og beretning for det forløbne års aktiviteter til DIS-Danmarks bestyrelse.
- l. En repræsentant for hver lokalforening inviteres til at deltage på DIS-Danmarks bestyrelsesweekend, der afholdes én gang om året.
- m. I tilfælde af opløsning underrettes DIS-Danmarks bestyrelse, og der indsendes beretning og regnskab, ligesom evt. formue overføres til DIS-Danmarks konto.



Lokalforeningen arbejder!

Sy din egen slægtsbog

Peter Jørgen Otto
Heibergshave 13
4300 Holbæk
59 43 42 77
peterotto@mail.dk



I 1992 fik forfatteren til denne artikel udgivet en slægtsbog hos en "rigtig" bogtrykker. Indbindingen var mildest talt ikke særlig holdbar, og til sidste begyndte det hele nærmest at falde fra hinanden. Hvad gør man så? Svaret på hvad Peter Jørgen Otto gjorde, kan man læse nedenfor!!!

Man må jo stoppe på et tidspunkt

En dag var jeg nået dertil, at jeg havde samlet så mange oplysninger om min kones slægt, så jeg kunne gå i gang med at skrive en slægtsbog. Selvfølgelig kan man blive ved med at finde oplysninger, men på tidspunkt må man stoppe. Ellers kommer man aldrig ud over rampen/videre. Ellers får man det aldrig gjort.

Bogen

Bogen tog sit udgangspunkt i min kones mormor og morfar, deres forslægt (så langt tilbage i tiden, som det lykkedes mig at finde oplysninger) og alle deres efterkommere.

Jeg gør det selv!

Da bogen kun skulle udgives i ca. 40 eksemplarer, ja så besluttede jeg mig for at gøre alt selv, fra trykning (printing) til indbinding. Men hvordan? Ja, problemerne måtte jeg løse undervejs i forløbet.

Hvordan er en bog indbundet?

Allerførst måtte jeg finde ud af, hvordan en bog var indbundet. Jeg fik fat i en gammel bog, som jeg skilte ad: Den var delt op i et antal sektioner, som hver bestod af 5 til 8 stykker papir, der var syet sammen og derefter foldet (falsat) om syningen.

Alle sektioner blev limet sammen i ryggen, og derefter forsynet med et omslag (bogbind).

Skrevet i word

Jeg besluttede at skive bogen i Word, med 32 sider i hver sektion, hvilket giver 8 stykker A4-papir. Senere fandt jeg ud af, at det havde været nemmere at false med kun 5 eller 6 stykker papir, som giver 20 eller 24 sider i hver sektion.

Opdelt i sektioner

Hver sektion bestod af 32 sider og blev gemt som et dokument, som fik fortløbne numre, f.eks. sektion 1: side 1 til 32, sektion 2: side 33 til 64 osv. For hver sektion, der blev skrevet, skulle der laves en tilsvarende sektion, her kaldet "del-bog", som skulle bruges i forbindelse med print af bogen.

Delbogen

"Delbogen" fremstilles ved, at man tager 8 stykker A4-papir (21x29,7 cm), som efter min erfaring må være max. antal sider og lægger dem oven på hinanden og folder (falsar) dem således, at det nu bliver i A5-format (14,8x 21 cm). Derved fremkommer 32 sider.

Læg del-bogen foran dig

Læg "del-bogen" foran dig med ryggen til venstre. Nu skal hver side forsynes med et nummer markeret med en blyant eller kuglepen fra 1 til 32. (Se foto nr. 1) Hvis man efter at have skrevet numre på alle siderne, tager det første ark papir og folder det ud, ja så vil det have side 1 til højre og side 32

til venstre (se foto nr. 2). Den anden side af papiret vil have side 2 til venstre og side 31 til højre. Det næste ark papir vil have side 3 til højre og side 30 til venstre, og når det ark bliver vendt om, ja så vil det have side 4 til venstre og side 29 til højre o.s.v. - i en bog vil et opslag altid have et lige nummer til venstre og et ulige nummer til højre.

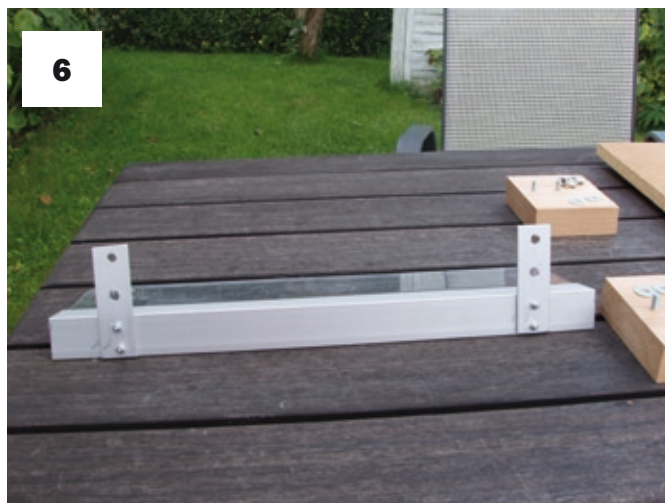
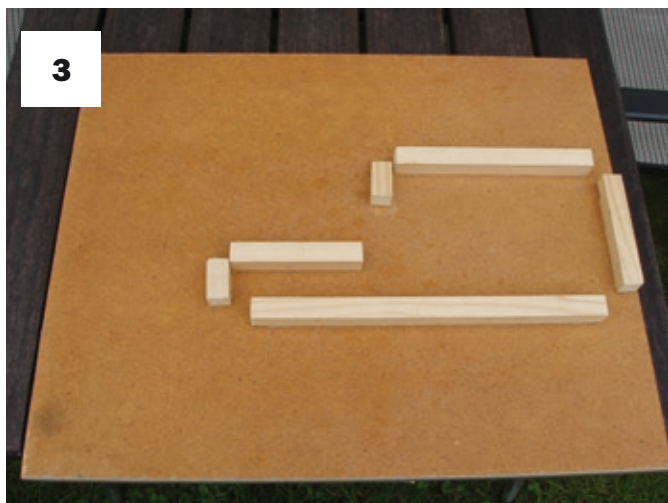
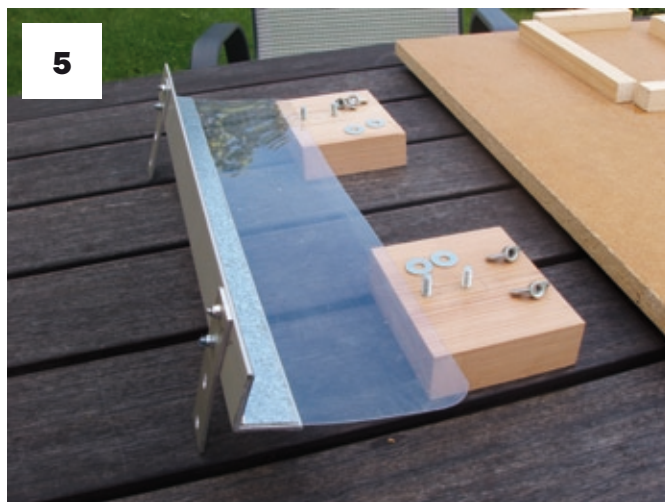
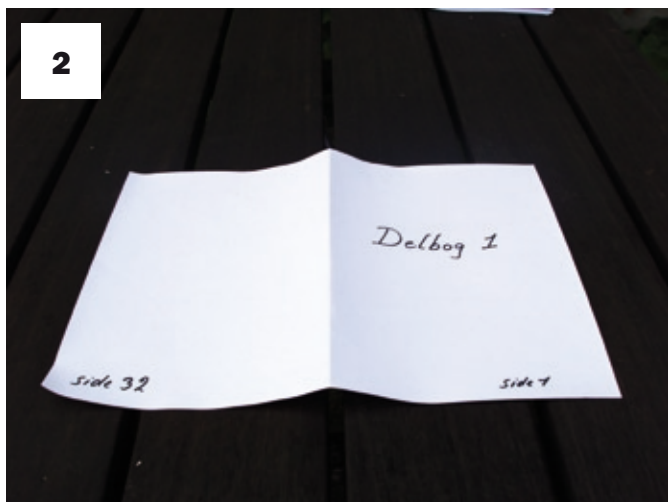
Skal bogen have et ISBN-nummer?

Inden man afslutter skrivearbejdet, skal man beslutte, om bogen skal have et ISBN-nummer. ISBN-numre tildeles ganske gratis ved henvendelse til Dansk ISBN-Kontor under Dansk Biblioteks Center. Hvis bogen får et ISBN-nummer, bliver bogen registreret i et centralt register og vil kunne søges på f.eks. www.bibliotek.dk

Print af bogen

Til at printe bogen brugte jeg en laserprinter. Jeg vil ikke anbefale, at man bruger blækprinter, da lidt fugt på f.eks. en finger, får farven til at løbe ud.

Jeg gik ind i printer-indstillinger og satte den til at skrive 2 sider ud på et ark papir, således at 2 A4-sider nu automatisk bliver "nedfotograferet" til 2 A5-sider på et ark papir. Herefter begyndte printningen ved, at man tog den første "del-bogs" første ark papir, hvor første side jo har nr. 1 og 32 og beder printeren om at udskrive side 1 og 32. Man skal sikre sig, at side 1 ligger til højre og 32 til venstre, ellers må man bede printeren skrive 32 og 1 ud, da det kan være forskelligt fra printer til printer, i hvilken rækkefølge den skriver siderne ud. I sidste ende kommer det an på en prøve. Hvis printeren ikke er forsynet med en dupleks-funktion, så den kan udskrive på begge si-



der, ja så må man selv vende papiret, lægge det i printeren og printe de 2 næste sider, som er side 31 til højre og side 2 til venstre.

Jeg valgte at udskrive 10 ark papir ad gangen således, at når alle siderne i bogen var printet ud, havde man nu 10 bøger klar. Det er vigtigt, at man bruger ”del-bøgerne” ved udprintningen,

så man sikrer sig, at siderne kommer til at ligge i den rette nummerorden, når bogen er printet færdig.

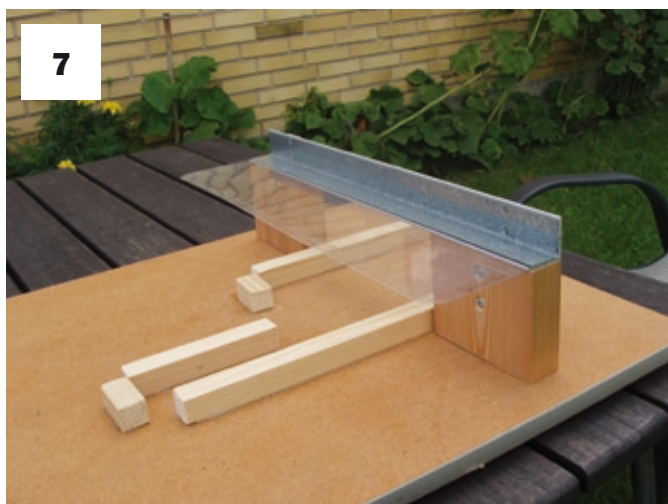
Syning af bogen

Når alle siderne er printet færdig, skal sektionerne i bogen sys. Til det brug kan man købe en billig symaskine, som af og til er på tilbud til ca. 500 kr.

En anden løsning vil være at bruge familiens symaskine. Jeg brugte familiens egen symaskine.

Fremstilling af specialværktøj

Der skal nu fremstilles et stykke værktøj, som gør det nemt at sy bogen. Mest egnet er en træplade eller spånplade, ca. 55x 45 cm og 15 til 20 mm tyk.



7



10



8



11



9



12

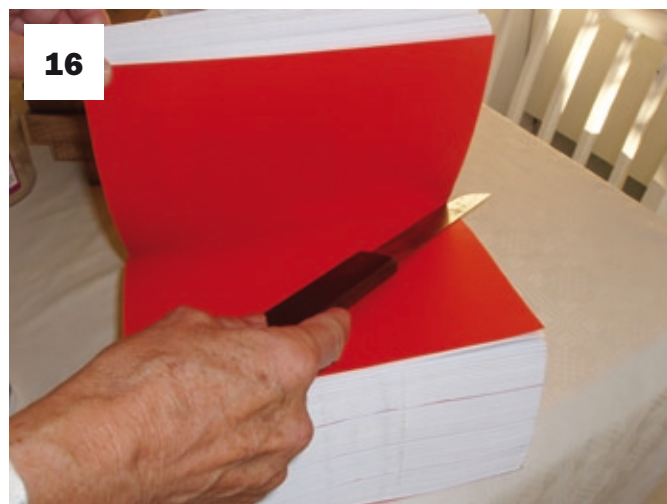
Fremgangsmåde

1: Symaskinen skal nu fastgøres på pladen, dvs. den skal ikke skrues fast, men man skal sikre sig, at den ikke kan flytte sig. Man tager nogle trælistor på ca. 2x2 cm, som i passende længder limes og skrues på træpladen omkring symaskinen, således at syma-

skinen ikke kan flytte sig til nogen af siderne, men kun kan løftes op (se foto nr. 3 og 4).

2: Nu skal der monteres en vinkel (som kan være udført i træ eller aluminium), som skal bruges til at styre papirarkene i hver sektion af bogen, når de skal sys sammen. For at montere

vinklen er man nødt til at fremstille et par klodser træ, så vinklen kommer op i samme højde, hvor symaskinens nål befinder sig. Det er utrolig vigtigt, at vinklen bliver monteret nøjagtig 14,8 cm fra nålen, uanset om nålen befinder sig i toppen eller i bunden af sylinjen. Dette gøres nemmest ved, at man



folder et stykke A4-papir og lader symaskinens nål gå ned igennem papiret i foldningen og monterer vinklen efter papirkanten. Jeg forsynede vinklen med nogle skruer, således at man kan montere vinklen på en nem måde, når symaskinen er sat på pladen, samt et tyndt stift stykke plast. Et stykke kar-

ton kan også bruges (karton eller plast gør det nemmere at styre siderne, når de sys) (se foto nr. 5,6,7 og 8).

3: For at gøre det nemmere at styre sektionernes papirark, når de skal sys, kan man montere endnu en vinkel, i venstre side, som også skal befinde sig i syhøjde. Denne vinkel kan være ud-

ført i træ eller aluminium, og også denne vinkel skal monteres 14,8 cm fra nålen (se foto nr. 9).

4: Nu skal siderne i hver sektion sys sammen. Indstil symaskinen til størst mulig stinglængde. Brug en jeans-nål og en hvid, lidt kraftig tråd af polyester. Inden jeg begyndte sammensy-

ningen af siderne, havde jeg øvet mig på nogle ark kasseret papir, så jeg vidste, hvordan jeg skulle sy. Det er meget vigtigt, at man begynder syningen ca. 20 mm inde på papiret og slutter ca. 20 mm, inden man når "bunden". Ellers virker syningen som en perforering, og siderne vil da nemt kunne rives ud. Endvidere sker der let det, at overtråden vil komme til at befinde sig "inde" i bogen og undertråden yderst mod ryggen (se foto nr. 10 og 13).

5: Når alle sektioner er syet, skal hver sektion foldes (falses). Til at glatte og presse falsningen, brugte jeg et firkantet håndtag fra en skruetrækker. Det er vigtigt, at falsningen bliver glattet og presset hårdt sammen (se foto nr. 11 og 12).

Herefter skal sektionerne i bogen samles. Hvis man ønsker f.eks. at lime flere bøger samtidig, lægges der et stykke foldet farvet kopipapir mellem hver bog, så er det nemt at se, hvor man skal skære hver bog fri, når limen er tør (se foto nr. 13 og 15).

6: Bøgerne, der skal limes, samles og rettes, "klappes" på plads mellem 2 kraftige egetræsklodser (eller anden stærk træsort, der ikke giver sig, når skruetvingerne presser papiret sammen), der forinden er blevet pålagt noget Gaffa-tape eller en anden kraftig tape, hvor limen ikke kan hænge fast. Læg mærke til, at bøgerne, inden de bliver presset sammen, fylder 18 cm, og efter de er presset sammen kun fylder 11 cm (se foto nr. 13 og 14). Til den første del af presningen kan man godt benytte hurtig-tvinger, men den endelige sammenpresning kan kun lade sig gøre med rigtige skruetvinger (se foto nr. 14).

7: Nu skal bøgerne limes. Hertil bruger man en bogbinderlim, som er en type PVA-lim, på vandbasis, men man kan også bruge hvid snedkerlim af samme type. Husk at rense limpensel og andet værktøj i vand, da limen næsten ikke er til at opløse igen, når den først er tør.

På foto nr. 15 kan man tydelig se, at man skal sørge for, at de små stykker af undertråden (med lim) bliver børstet ind mod midten, og det er vigtigt,

at limen bliver arbejdet godt ned i syningen. På fotoet kan man også se, at de kraftige træklodser er forsynet med Gaffa-tape. Når første lag lim er lagt på ryggen, tager man et stykke bomuldslærred og limer oven på hele limfladen. Man skal også huske at smøre lim på oversiden af bomuldslærredet. Jeg tog et gammelt kasseret lagen og brugte den del, der er langs yderkanterne, da den del ikke er slidt og ikke mør. Bomuldslærredet gør, at den færdige bog ikke er til at rive fra hinanden.

8: Når limen efter nogle timer er tør, løsnes skruetvingerne, og den enkelte bog bliver skåret fri med en kniv (se foto nr. 16), og herefter fjernes det farvede papir. Hvis man har været meget nøjagtig med at sy i midten af papirarkene, er det ikke nødvendigt at beskære bogen. Men har man mulighed for at benytte en bogbindersaks, eller få et trykkeri eller bogbinder til at beskære bogen, så bliver det det pæneste resultat.

9: Nu skal omslaget fremstilles og lægges på. Hos et lokalt trykkeri købte jeg en del karton i Legal format (21,59 x 35,56 cm), som de skar ud for mig. De fleste printere kan indstilles til at printe i Legal format. I printerens specifikationer kan man se, hvor kraftig en karton den kan printe, inden man bestiller den tykkelse karton, man vil have. Med Legal-formatet vil det være muligt at få en bog med helt op til 6 cm bred ryg, hvilket svarer til godt 1200 sider, så der skulle være nok til de fleste slægtsbøger.

I Word kan man gå ind i sideopsætning eller sidelayout og indstille papirformatet til Legal (indstil i sideopsætning papirretning fra stående til liggende). Herefter er det bare at vælge, hvordan man vil have omslaget til at se ud. Man kan lave et antal prøveprints ved at bruge normalt A4-papir, indtil omslaget "ligger", som man vil have det. Herefter lægger man sit karton i printeren og printer de antal omslag, man har brug for.

10: Omslaget limes på bogens ryg. Dette gøres nemmest ved, at man folder forsiden af omslaget, der hvor om-

slaget går over i ryggen, smører lim på ryggen af bogen og limer omslaget på. Herefter foldes omslaget rundt om bogen. Stiller man bogen med ryggen nedad, f.eks. mellem 2 bogstøtter på en plan flade, når limen er tør, kan omslaget klippes eller skæres til.

11: For at gøre bogbindet så holdbart som muligt, og for at få det til at se så professionelt ud som muligt, monterer man et klart (gennemsigtigt) selvklæbende bogbind på bogen. Det skal være den type, som bibliotekerne benytter. Der kan opstå luftbubler ved monteringen af plasten. Kan man ikke få dem væk, kan man evt. med en nål prikke et hul i luftlommen og massere luften ud. Bemærk: øvelse gør mester! (se foto nr. 17). Det selvklæbende bogbind kan købes hos den lokale boghandler.

Materiale liste

- 1 stk. spånplade ca. 2x55x45 cm
- Ca. 1 m træliste på ca. 2x2 cm
- 2 stk. aluminiumvinkler på ca. 40 cm, kan købes i byggemarkeder
- 4 stk. træklodser, deres tykkelse vil være afhængige af den symaskine man benytter
- 2 stk. egetræsklodser (anden stærk træsort kan benyttes). Jeg købte et gammelt bord i en genbrugsbutik og brugte benene fra bordet.
- Bogbinderlim eller snedkerlim (type PVA) og en pensel
- Gaffa-tape, bomuldslærred, et par "hurtigtvinger" og 2-3 skruetvinger samt div. skruer
- Kopipapir (80 g) i god kvalitet, beregnet til Laser. Karton i Legal-format (21,59x35,56 cm)
- Selvklæbende klart bogbind

Adresser

Dansk ISBN-kontor,
Dansk Biblioteks Center A/S
Tempovej 7-11
2750 Ballerup
Tlf. 44867741

At kalde sig slægtsforsker

Hanne Thøgersen

Havnevej 22, 1.tv.
4000 Roskilde

hannethogersen@webspeed.dk

www.hannet.dk



Supplement til tidligere artikel

Jeg har lyst til at supplere Erik Kanns artikel i nr. 4, 2008 om slægtsforskning på nettet med spørgsmålet om, hvad det vil sige at være slægtsforsker.

Kildehenvisninger

Jeg mener, at det kan være svært i dag at kalde sig forsker uden at kunne dokumentere sin forskning, hvilket for slægtsforskningen vil være i form af kildehenvisninger.

Kildekritikken

Dernæst kommer så kildekritikken, dvs. at bedømme validiteten af det, som man finder på nettet.

Originalkilderne

Originalkilderne er dem, man først og fremmest skal gå til, og her er Arkivalieronline.dk en gave til alle, der ikke har tid eller mulighed for at opholde sig på landsarkiverne i større omfang.

Dansk Data Arkiv

Erik Kann mener, at også DDDs indtastede folketællinger har høj validitet, men allerede her er der tale om bearbejdet materiale, som kan rumme læsefejl. I hvert fald betyder en søgning med negativt udfald ikke altid, at personen ikke findes. Jeg har bl.a. et eksempel, hvor Kock er blevet til Kvik. Ved at gå til originalkilden kunne jeg se, at sådan kunne navnet da også godt læses.

At Google

Men der er ikke noget i vejen med at Google, når blot man er opmærksom på, at det, man finder, kræver vurdering. Hvor troværdigt er materialet? I nogle få af de databaser, jeg har fun-

det ved at Google, har slægtsforskeren angivet sin kilde, men det er de færreste.

Kildehenvisning

Hvis kilden er angivet, kan man meget hurtigt tjekke data på Arkivalieronline.dk, hvis vi da ikke har med meget gamle data at gøre. Men nogle tjek i primærkilderne kan hjælpe med til at vurdere, om man tror på oplysningerne.

Fejl i databaserne

I en af de databaser, jeg har fundet ved at Google, havde man for nogle personers vedkommende ikke indlagt data, men bare indsat de oplysninger, der var fundet via FamilySearch, og det synes at være den helt rigtige måde at arbejde på – at angive, at her er fundet noget, men man er usikker på gyldigheden.

Da jeg gav mig til at rode med disse oplysninger, viste det sig, at FamilySearch ikke havde kunnet skelne mellem 2. og 3. hustru, hvis navne lignede hinanden meget. Men de tilgængelige oplysninger var alligevel en hjælp til at finde frem til de rigtige data. (Hans Bollesen Rosenkildes 2. hustru hed Eva Marie Andersen, 3. hustru Karen Marie Andersdatter – med hende fik han flere børn, før de endelig blev gift).

Notér altid kilden

Da jeg selv for nogle år siden startede min slægtsforskning, noterede jeg ikke kilden, for det var jo indlysende, at de data, jeg fandt, var fundet i en kirkebog. Men senere kom andre kilder til, og så blev det nødvendigt at registrere kilden for at angive, om det var en prin-

mærkilde eller noget, som jeg godtog fra andres forskning, og som jeg måske på et tidspunkt skulle kigge nærmere på.

Jeg fandt også ret hurtigt ud af, at det var ret rart hurtigt at kunne finde tilbage til kilden, hvis nye spørgsmål opstod.

Eksempel

Jeg vil gerne give et eksempel på, hvad det kan betyde, når der ingen kildehenvisning findes: Min tipoldefar Christian Ryberg Munch findes i flere skrifter, hvor navnene på hans børn nævnes, nogle bare med et navn - Else, Vilhelm og Charlotte.

Disse tre børn har jeg ledt meget efter, men uden held. Jeg tror, at det er lykkedes at få kortlagt familiens flytten omkring ved hjælp af børns fødsel og død, til- og afgangslister og folketællinger, og jeg mener derfor at kunne afvise, at disse børn findes, i hvert fald som ægtefødte. Men hvordan kan jeg helt afvise, at disse børn findes og overbevise dem, der har videreført oplysningerne i tilgængelige databaser? For de, der skrev navnene ned, må vel have dem et sted fra! – havde de dog bare angivet deres kilde.

Kildehenvisninger et must

I mit slægtsforskningsprogram, Legacy, og sikkert også i de fleste andre programmer, er der plads til at notere kilden, hvilket jo gør det ret nemt. Alligevel kan det jo godt smutte engang imellem, når man lige har fået hul på et eller andet. Det gælder også for mig. Men at tilstræbe altid at angive sin kilde må være et "must", hvis man arbejder seriøst med sin slægtsforskning.

Til glæde for hvem slægtsforsker vi?

Hans Poulsen
Bakkegårds Allé 20 IV th
1804 Frederiksberg C
Tlf. 33 31 13 45
hans.poulsen@post.tele.dk



En dag sent i august 2008 skrev jeg temmelig ureflekteret et lille indlæg i den DIS-gruppe, der hedder "Foreringsforhold".

Overskriften var: "Til glæde for hvem slægtsforsker vi"? Nu flere måneder senere kan jeg ikke gøre rede for, hvorfor det indlæg skulle ud mellem sidebenene, blot kan jeg sige, at det ikke var et resultat af flere måneders grublen over emnet.

Den slægtsforsker, der vil snyde sig selv, undlader dagligt at læse indlægene i DIS-grupperne. Der kan man ellers hente lærdom, indsigt, oplevelser, underholdning og ikke mindst hjælp og inspiration fra andre slægtsforskere. Ved at følge, hvad andre slægtsforskere tumler med, får man et eminent fint indblik i, hvor forskelligt genealogisk arbejde kan gribes an, hvad hver især lægger speciel vægt på, hvilke formål forskningen skal tjene og så videre. Det var åbenbart det med "formålet", der fik mig til at skrive det lille indlæg - og skal jeg efterrationalisere, småfilosofere og -psykologisere, var mit motiv sikkert at høste erfaring, blive korrigeret og få horisonten udvidet.

Sejlivet tråd

Ét er sikkert, nemlig at jeg havde troet, dels at mit indlæg ville overleve et døgn eller to på den pågældende DIS-gruppens forside, hvorefter det ville være gledet over på side to, hvilket normalt vil sige med samme aktualitet som gårsdagens avis, dels at et par stykker eller tre ville kommentere indlægget. På begge punkter tog jeg fejl. Indlæg efter indlæg holdt tråden levende på gruppens side ét, og hver gang jeg tænkte, at nu var mætningspunktet nået, kom der et nyt indlæg.

Så sejlivet var emnet, at jeg ikke engang selv turde bidrage til at holde liv i tråden ved noget så selvfølgelig som at takke bidragsyderne - en tak ville bare bevirke, at eget indlæg igen røg højt op på ranglisten, og så alvorligt var mit ærinde altså heller ikke.

Kvintessensen

Det elvte bud lyder som bekendt: "Man skal ikke lade sig forbløffe". Da min tråd endelig var nået over i glemslen på side to eller tre, blev jeg alligevel forbløffet, da en topkompetent slægtsforsker fandt, at jeg burde spinde nok en ende over den tråd, der var så godt som lagt i graven.

Min forfængelighed var pirret over den opfordring, så her er kvintessensen af de mange indlæg.

Lige et par linjer før det resultat: Havde jeg nu fulgt godt med i andre fora og platforme end DIS-grupperne, fx blogge, You Tube, Facebook, Twitter og andet, som ingen af os nogensinde havde hørt om for blot fem år siden, ville jeg have vidst, at selv samme topkompetente slægtsforsker selv havde tangeret mit emne i et læseværdigt indlæg flere måneder før mit - på Facebook.

Til glæde for hvem slægtsforsker vi?

Er der megen mening i det spørgsmål? Medborgere, der på amatørniveau har kastet sig over studiet af 1700-tals barokhaver, opdræt af hundehvalpe af Lhasa apso-racen, studiet af Markus-evangeliet, hemmeligheden bag skotsk whisky-tilvirkning etc., kunne ingen af os vel drømme om at stille spørgsmålet, "Til glæde for hvem gør du dit eller dat"?

Svaret ville sikkert komme prompte: "For min egen fornøjelses skyld -

hverken mere eller mindre, og andet formål er der ikke".

Træder vi over på genealogiens forunderlige sti, kan det alligevel godt være, at Til-glæde-for-hvem-spørgsmålet måske har lidt mere dybde og indhold. Placerer jeg mig selv som proband, ja, så er samtlige mine (hel-) søskende jo også probander af samme valør, og så er emnet og interessen jo pludselig ikke længere fænomener, der udelukkende vedrører mig alene - sku' jeg mene.

Forskning for os selv

Var der et nogenlunde entydigt svar i de mange indlæg i den tråd, som jeg indledte? Ja, det var der, og lad mig bare antyde det med det samme. Det stemte ganske godt overens med de tanker, som jeg selv havde gjort mig:

Med et solidt stillads af forbehold og reservationer vover jeg øjet og siger det lige ud: Vi slægtsforsker åbenbart i helt overvejende grad alene for vores egen skyld, og nærmiljøets interesse for vores interesse synes at være båret af hensynsfuldhed, høflig deltagelse, lidt overbærenhed, en ikke ringe portion tolerance og så videre.

Folk, der professionelt beskæftiger sig med den vanskelige disciplin, der hedder *statistik*, bruger et frygtindgydende flot ord, når de vil fortælle os andre, om et materiale er så skudsikkert, at det er værdigt at benytte ved statistiske gymnastikøvelser. Ordet er *signifikant*.

Er det så slemt?

Er de 25-30, der svarede i Til-glæde-for-hvem-tråden, signifikant for de tusinder af slægtsforskere, der sidder rundt om i hele landet? Måske og måske ikke, men jeg har alligevel på for-

nemmelsen, at deres tilkendegivelser dækker ret godt.

Slægtsforskning bygger ikke på *for-nemmelser*, men for en stund kan vi måske alligevel godt befri os selv for det strenge krav om *dokumentation*, som vi martrer os selv og andre med.

Hovedtendensen i svarene var:

Her i hjemmet er jeg alene om interessen, støtte og motivation fra hjemmets andre beboere er til at overskue, nu og da kommer en høflig forespørgsel fra dem, og ikke helt sjældent en lidt drillende bemærkning.

Jamen, er det i grunden så slemt?

Byt ordet *slægtsforskning* ud med fx ordene *formel 1*, *ishockey* eller *simultansvømning*, og mon så ikke formodningen er for, at disse interesser som hovedregel højst fanger hos én i en husholdning.

Ægtefællens slægt

Andre elementer i svarene var ganske overraskende - i hvert fald for mig. Det er åbenbart ikke helt usædvanligt, at fx en ægtefælle dyrker slægtsforskning - ikke i sin *egen* slægt, men i ægtefællens. Om vedkommende er *sat til det* fortælles ikke, men jeg vælger at tro, at drivkraften er de ofte citerede ord: *kærlighedens veje er uranselige*. I de tilfælde har man da vist lov at tro, at der i hvert fald er *to* i husholdningen, der går op i genealogien.

Hvor der kun er én i et hjem med to eller flere personer, der dyrker slægtsforskningen, og de øvriges optagethed af genealogien kan ligge på et meget lille sted, er grunden muligvis den, som blev givet i et af indlæggene, og jeg citerer ordret: "Jeg oplever også den lidt manglende interesse fra de nærmeste omgivelser, men det er måske, fordi vi er så ivrige, som vi er, og det "skræmmer" måske nogle". Taget lige på kornet efter min mening. Joh, vi er ivrige, og joh, vores iver kan godt få andre til at flygte.

Kryds- og tværsløser

Vedkommende, som jeg lige citerede, havde i samme indlæg en bemærkning, som flere af os sikkert kan nikke genkendende til: "På nogle områder min-

der det at slægtsforske lidt om at løse kryds og tværs, og det kræver også lidt af den samme stædighed". Så sandt, så sandt, og jeg gætter på, at mange slægtsforskere og mange kryds- og tværsløser befinder sig i samme aldersgruppe - den over de 45-50-årige.

Til glæde for hvem løser man kryds og tværs? Mon ikke svaret giver sig selv?

Det er alment antaget, at slægtsforskning skyldes en virus, og der tales derfor også om smitte og smittefare. Undgår en slægtsforsker at *skræmme* andre i husstanden eller familien væk, ses det da også, at fx børnene udsættes for smitten, og vi, der desværre ikke har sådanne, kan da godt blive en lille smule misundelige. Det må være dejligt med støtte fra næste generation og også at vide, at de mange timer og den megen slid, der notorisk er nedlagt i slægtsforskningen, kommer efterslægten til gode.

Flere af dem, der kom med indlæg i tråden, fortalte da også, at de havde *overtaget* eller *arvet* slægtsforskningsarbejdet fra en anden og videreført det.

Måske er der tale om en virus, men andre *igangsvættede* findes. I et indlæg i tråden stod der: "Jeg faldt tilfældig over min mormors navn på en hjemmeside... det var sjovt, at jeg lige pludselig kendte navne på flere af mine tipper". Jeg tror hende!

Indviklede familieforhold

Hvis jeg går en anelse væk fra emnet om, til glæde for hvem vi forsker, vover jeg at afsløre en karakterbrist, som jeg véd, at ingen andre slægtsforskere har - og godt det samme. Generelt har jeg svært ved at interessere mig for udenforståendes forskningsresultater, men det skyldes vistnok, at jeg hurtigt taber tråden: "Min oldefars søsters første mands mor..", og kun evnen til forstillelse gør, at vedkommende tror, at jeg lytter intenst. Er der derimod tale om et eller andet *tema*, fanger det straks. Det kan være bondereformene, krigen i -64, udvandringen eller lignende - ja, alt, bare det ikke er indviklede familieforhold, der *mundtligt* re-

fereres. Strategisk dumt at afsløre sine svagheder, men nu kom jeg til det.

På basis af et temmelig lille materiale tager jeg mig den frihed at sige, at slægtsforskere i det store og hele dyrker genealogien for egen fornøjelses skyld og trives ganske godt derved. Vi skal ikke stå til regnskab for nogen, og vi skal ikke op til en eksamen i stof-fet. Skriver vi en artikel eller bog om det, vi har fundet ud af, behøver andre ikke læse den, hvis ikke de gider, og møder vi ligegyldighed fra *nærmiljøet*, søger vi da bare over til ligesindede i de dejlige fora, der er på nettet - ikke mindst DIS-grupperne.

Til glæde for hvem slægtsforsker vi? Til glæde for os selv!

Særtilbud - især til nye medlemmer

Ekspeditionen har et restoplæg af de seneste numre af medlemsbladet, som sælges så længe lager haves.

Slægt & Data nr. 2, 3 og 4 årg. 2008 sælges samlet for 75 kr.

Slægt & Data nr. 2, 3 og 4 årg. 2007 sælges samlet for 50 kr.

Alle priser er incl. moms og forsendelse.

Henvend dig til Ekspeditionen ekspedition@dis-danmark.dk eller brug bestillingsformularen på hjemmesiden under medlemstilbud

25 års jubilæum

Den 29. januar 2009 kunne seniorforsker Hans Jørgen Marker, Dansk Data Arkiv – det er dem med folketællingerne på Internettet og CD'erne, runde 25 års ansættelse i staten.

Dagen blev markeret ved en reception på DDA. Arkiv-



chef Steen Ousager overbragte rigsarkivarens hilsner og overrakte Marker et diplom (billedet t.v.).

Som gratulanter mødte bl.a. repræsentanter for de store slægtsforeninger: Fra DIS H.C. Andersen og fra SSF Finn Andersen. På billedet til højre ses de to i samtale med Jes Nørregård fra Landsarkivet for Fyn.



Kalender

Tid	Sted	Emne	Arrangør	Tilmelding m.v.
Tirsdag den 10.3 kl. 19-21	Kulturmaskinen Farvergården 7 Odense	Danske immigranter og deres efterkommere i USA fra 1850 til i dag v/Torben Grøngaard Jeppesen, museumschef, Odense	DIS-Odense i samarbejde med Folkeuniversitetet og DIS-Danmark	Ingen tilmelding. Se mere her: www.dis-danmark.dk/odense/moeder.htm
Tirsdag den 31.3 kl. 19-21 og tirsdag den 12.5 kl. 19-21	Kulturmaskinen Farvergården 7 Odense	Legacy-workshop	DIS-Odense	Ingen tilmelding. Se mere her: www.dis-danmark.dk/odense/moeder.htm
Tirsdag den 21.4 kl. 19-21	Kulturmaskinen Farvergården 7 Odense	Google, Facebook og gamle blade v/ H C Andersen og Mette Fløjborg	DIS-Odense	Ingen tilmelding. Se mere her: www.dis-danmark.dk/odense/moeder.htm
Fredag den 24.4 kl. 19-21	Gersagerparken 35 parterret Greve	Slægtsforskning i Tyskland for begyndere v/Henriette Idestrup	Sydkystens Slægtsforskerforening i Gersagerparken og DIS-Danmark	Tilmelding senest 14. april til Lisbet Larsen e-mail: lisbet-l@emilonic.dk eller tlf. 4615 0571. Pris 25 kr., der betales ved indgangen til dækning af kaffe m.m.

WEGA BOGBINDERI

Stenildhøjvej 54
9600 Aars

Indbinding af:

- alle slags slægtsbøger
- tidsskrifter mm.

Pris efter aftale

Bogbindermester:

Heidi Gass Sibbesen
Tlf. 98 66 12 81
Mail: Heidi.gass@sibbesen.dk

Links på hjemmesiden

I de artikler, vi i hvert nummer bringer, gemmer sig mange henvisninger til gode og nyttige hjemmesider. Vi håber naturligvis, at medlemmerne besøger disse sider, men ind imellem kan det være drøjt at taste adresserne ind i browserens adressefelt, ikke mindst da der tit er tale om ganske kringlede adresser.

Det er der ingen grund til at bekymre sig om! Gå ind på DIS-Danmarks hjemmeside og find menu-punktet Links (nederst i den blå venstre-fløj). Her har vi lagt alle de gode links, nummer for nummer af Slægt & Data. Tilbage er bare at finde det pågældende nummer og artiklen, klikke på adressen – og du er der! Let og bekvemt.

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkesminde Allé 4
5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19

Telefonen er åben for ekspedition:
Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Postadressebogen 1921 ect.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

www.dis-danmark.dk

Hanne Marie Rud
webmaster@dis-danmark.dk

Kommende møder i bestyrelsen

For det næste halve år har bestyrelsen fastsat følgende møder:

14. marts: Ordinært møde i Odense.
18. april: Generalforsamling på Arbejdermuseet i København.
1-3. maj: Weekendmøde i Odense.
20. juni: Ordinært møde i Odense.
22. august: Ordinært møde i Odense.

HUSK!

Har du endnu ikke fornyet dit medlemskab i DIS-Danmark, så er dette det sidste Slægt & Data du vil modtage.

*Med venlige hilsner
Kassereren*

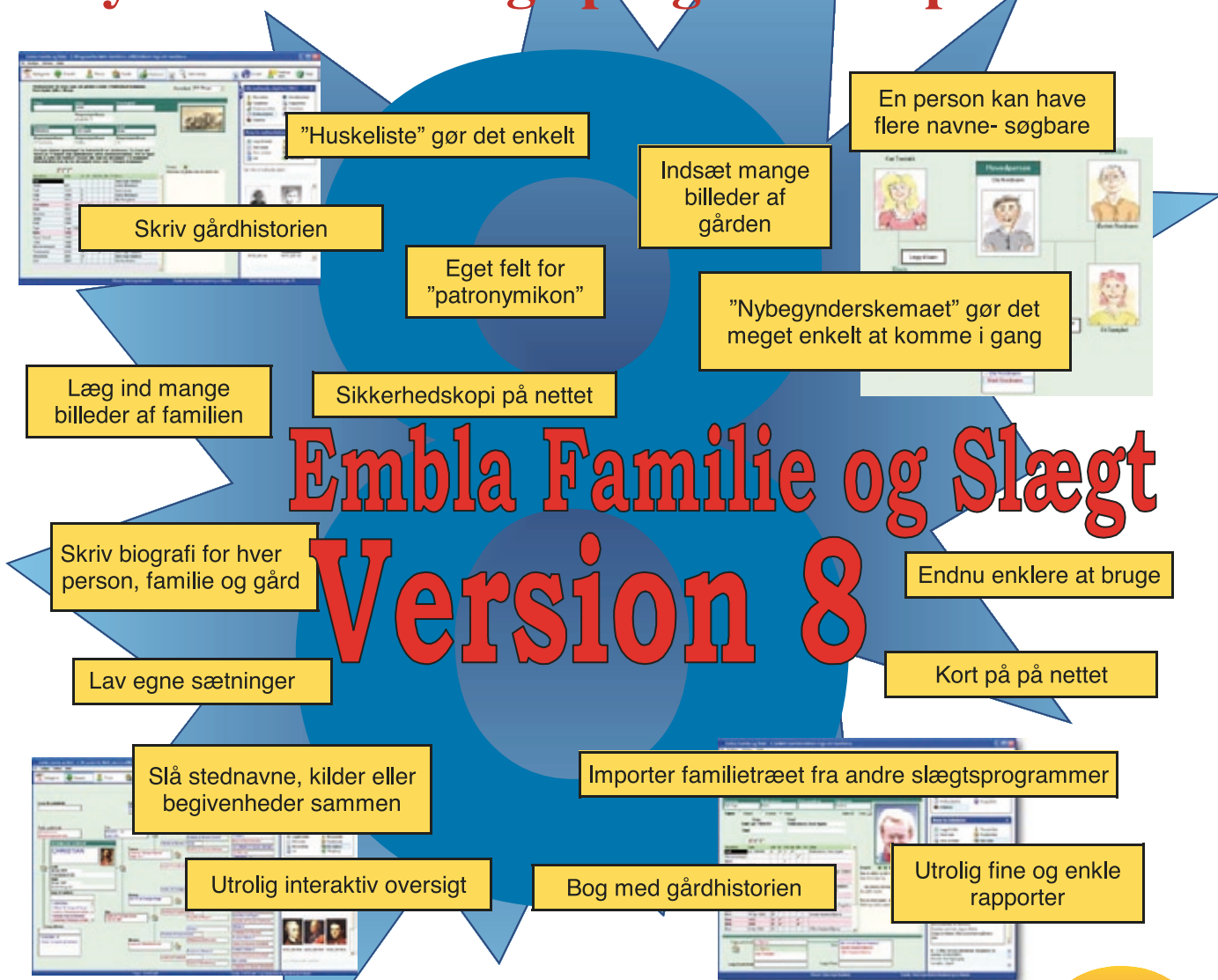
DIS-Danmarks bestyrelse

Arne Christiansen <i>Formand + DIS-arkiv + HFH + AO-repr.</i> Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34	christiansen@dis-danmark.dk
Erik Kann <i>Næstformand + Ansvh. redaktør.</i> Johan Jepsens Vej 1, 2830 Virum. Tlf. 45 85 18 02	kann@dis-danmark.dk
Werner Wittekind <i>Kasserer + Nordtysk repr. + Undervisningsudvalg.</i> Rudersdalsvej 114 2.sal tv., 2840 Holte. Telf. 45 41 43 15	wittekind@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiasen <i>Medredaktør + DIS-Forum + Kommunikationsudvalg.</i> Korsagervej 13, 8940 Randers. Tlf. 41 28 65 30	tobiasen@dis-danmark.dk
H.C. Andersen <i>Kommunikationsudvalg + Undervisningsudvalg + Hjemmesideudvalg.</i> Munkevænget 24 D, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 69 39	andersen@dis-danmark.dk
Ole Degn <i>KIK-repræsentant.</i> Mellemhøjen 11, 8800 Viborg. Tlf. 86 67 47 02	degn@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen <i>DIS-Træf + DIS-Fadder + DIS-Arkiv.</i> Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 57 83 28 94	hojmark@dis-danmark.dk
Hans Ressel. Dampmøllegade 11, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 81 82	ressel@dis-danmark.dk
Henning Karlby <i>Hjemmesideudvalg + Undervisningsudvalg.</i> Rylevej 2, Bro, 5464 Brenderup. Tlf. 64 44 28 08	karlby@dis-danmark.dk

Returneres ved varig adresseændring

Slægtsforskning er spændende!

Ny version af slægtsprogrammet på dansk



"Huskeliste" gør det enkelt

En person kan have flere navne- søgbare

Skriv gårdhistorien

Indsæt mange billeder af gården

Eget felt for "patronymikon"

"Nybegynderskemaet" gør det meget enkelt at komme i gang

Læg ind mange billeder af familien

Sikkerhedskopi på nettet

Skriv biografi for hver person, familie og gård

Endnu enklere at bruge

Lav egne sætninger

Kort på på nettet

Slå stednavne, kilder eller begivenheder sammen

Importer familietræet fra andre slægtsprogrammer

Utrolig interaktiv oversigt

Bog med gårdhistorien

Utrolig fine og enkle rapporter

Besøk oss på Internettet - www.embla.dk

Embla Familie og Slægt version 8.

Embla Familie og Slægt er sjovt, spændende og meget enkelt at bruge!

**Kun kr.
890,-**